

602|B

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۵

جمعه ۹/۱۱/۹۷

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۳۹۷-۹۸

سوالات آزمون

پایه دهم تجربی

دورهی دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۱۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۲۰

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	نحوه پرسش	نحوه پاسخ	نحوه پاسخ	نحوه پاسخ	نحوه پاسخ
۱	۱۰ دقیقه	۱۰	۱	۱۰	فارسی ۱
۲	۱۰ دقیقه	۲۰	۱۱	۱۰	عربی، زبان قرآن ۱
۳	۱۰ دقیقه	۳۰	۲۱	۱۰	دین و زندگی ۱
۴	۱۰ دقیقه	۴۰	۳۱	۱۰	زبان انگلیسی ۱
۵	۳۰ دقیقه	۶۰	۴۱	۲۰	ریاضی ۱
۶	۲۰ دقیقه	۸۰	۶۱	۲۰	زیست‌شناسی ۱
۷	۲۵ دقیقه	۱۰۰	۸۱	۲۰	فیزیک ۱
۸	۲۰ دقیقه	۱۲۰	۱۰۱	۲۰	شیمی ۱

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دفعه اعلام آن در کتابخانه نگارخانه گاج غضرو شود. @Gaj_ir

فارسی

602B

فارسی

در همه گزینه‌ها به معنی درست واژه‌های «خیره - ورطه - هنگامه - تیمار» اشاره شده است؛ به جز .....

-1

- (۱) بیهوده - مهلهک - غوغای - غم
 (۲) سرگشته - زمین پست - جمعیت مردم - حمایت
 (۳) لجوچ - مرحله - شلغوی - توجه
 (۴) فرومانده - هلاکت - داد و فریاد - نگاهداشت

-2

معنی چند واژه در رو به روی آن درست نوشته شده است؟

«رُقْعَه: جامه‌ی درویشان / بیغوله: خواب کوتاه / کایدانا: پهلوانان / لئیمی: نفرین شده / حضیض: بهره‌مند / وَقْب: میان دو کتف / ټسلا: آرامش یافتن / فَرْج: رهایی / مولع: نرم شونده»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

-3

در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) اوَل بَهْ دَعَاءِ اَعْيَاتِي كَنْ
 (۲) این چه سوداست کز تو در سر ماست
 (۳) خون من خوردَی و بخشودم گنه
 (۴) فانی محظَّهٔ گرد تا برهی

-4

در کدام گزینه ضمیر متصل «ت» در جایگاه اصلی خود به کار رفته است؟

- (۱) هنوزت ناز گرد چشم خوابآلود می‌گردد
 (۲) ای که روز و شبت همی خوانم
 (۳) بفترید کای شیر صیدآزمای
 (۴) بسی از سختگویی‌های اغیار

-5

اگر بخواهیم ایيات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تضاد - جناس - تشخیص - حسن تعلیل» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) ابر تا بر سر او سایه‌هفن گشته ز شرم
 زیر سیلاپ عرق غرقه‌ی طوفان بوده است
 وی در حمایت لب و چشم تو شهد و سم!
 که امشب ماه عید اندر نقاب ابر پنهان شد
 آب شمشیر تو چو آتش بشاد
 گفت در شهر کسی نیست ز دستم هشیار
- ب) ای در خجالت رخ و زلف تو روز و شب!
 ج) مگر شرمنده از تیغ شه و ابروی جانان شد
 د) آتش خاطر چو آب آمد
 ه) گفتم ای جان شدم از نرگس مست تو خراب
- (۱) ج - ب - الف - د (۲) ب - الف - د - ه (۳) د - ه - ب - ج (۴) ج - ب - ه - الف

-6

مفهوم بیت «هر آن وصفی که گوییم، بیش از آنی / یقین دانم که بی‌شک، جان جانی» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- (۱) در وصف تو عقل و دانش مانرسد
 یک قطره به گرد هفت دریان نرسد
 هر حرف که گویند به جز وصف تو واهی
 همی به مدح تو گردد زبان درون دهان
 عیبت آن است که هر روز به طبعی دگری
- (۲) هر چیز که جویند به جز وصل تو باطل
 همی به وصف تو جنبه ضمیرم اندر دل
 هرچه در وصف تو گویند به نیکویی هست

-7

کدام گزینه با بیت «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد» تناسب معنایی کمتری دارد؟

- (۱) ز اهل جهان کس نماند بلکه جهان بس نماند
 پای خرد درگذار از سر پیمان او
 بر آب و باد کجا باشد اعتماد نشست?
 غم نصیب عدوست شاد نشین
 که خدا این جهان بر آب نهاد
- (۲) جهان بر آب نهاده است و زندگی بر باد
 شاد باش ای جهان به روی تو شاد
 (۳) مده ای فاضل آب رخ بر باد

-۸- مفهوم عبارت زیر از کدام گزینه دریافت می شود؟

«کودکان بر در گرمابه، بازی می کردند؛ پنداشتند که ما دیوانگانیم. در پی ما افتادند و سنگ می انداختند و بانگ می کردند. ما به گوشهای بازشدهیم و به تعجب در کار دنیا می نگریستیم.»

جاهلان را کار دنیا اختیار
عمر و شاهی هم نماند جاودان
در تماشاگه جان صورت بی جان چه کند
سر شبوریدگان سامان نخواهد

کدام گزینه با عبارت «رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا حق شناس باش.» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

هر که نشناشد ورا غافل بود
ورنه نبوت چه شناسد شبان
سر حق حقبین نداند در عیان
به غیبت نگراندش حق شناس

-۹- همه گزینه ها با عبارت «قصه‌ی حال یوسف را نیکو نه از حسن صورت او گفت، بلکه از حسن سیرت او گفت؛ زیرا که نیکو خو، بهتر هزار بار

کان گیا کش بنگارند نچینند برش
که تقصیری نکرد ایزد در این صورت به نقاشی
گرچه خوب است مشو غرّه به دیدارش
نیکویی در صورت تو هم چو نور اندر قمر

ذیان عربی

■ ■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو المفردات (۱۶ - ۱۱) :

-۱۱- «أَرِسلوا فريقاً لدعوتهم إلى حرية العقيدة على أساس المنطق واجتناب الإساءة.»:

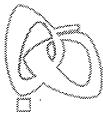
- (۱) گروهی را برای دعوتشان به آزادی عقیده براساس منطق و دوری از بدی کردن، بفرستید.
- (۲) گروهی را فرستادند که آنها را براساس منطق و دوری از بدی کردن، به آزادی عقیده دعوت می کرد.
- (۳) تیمی را برای دعوت کردن آنها به آزادگی و عقیده ای براساس منطق و دوری از بدی کردن فرستاد.
- (۴) فرقه ای را بفرستید تا براساس منطق و پرهیز از بدی کردن، آنها را به آزادی در بیان دعوت کند.

-۱۲- «اعتصم بحبل الله وأمسك ينابيع الحكمة التي قد أنزل الله عليه.»:

- (۱) به ریسمان الهی چنگ می زنم و چشممه های حکمتی را که خداوند نازل کرده است، نگه می دارم.
- (۲) به ریسمان خداوند چنگ بزن و چشممه های حکمت را که خداوند بر او نازل کرده است، نگه دار.
- (۳) به ریسمان خداوند چنگ زد و چشممه های حکمت را که خداوند بر او نازل کرده است، نگه داشت.
- (۴) به ریسمان خداوند چنگ بزن و چشممه حکمتی را که خداوند بر تو نازل کرد، نگه دار.

-۱۳- «يکفي طعام الواحد لأكثر من الاثنين لأن أعلم ذي قدرة مقتدرة، منهمرة.»:

- (۱) یک غذا برای بیش تراز دو نفر کافی می شود، اگر نعمت هایی با ظرفیتی توانمند، ریزان شود.
- (۲) یک غذا برای بیش تراز دو نفر کافی نیست، زیرا نعمت های دارنده قدرت توانمند، ریزان است.
- (۳) کافی نیست دو نفر غذای یک نفر را بیش تر بخورند، زیرا نعمت های صاحب قدرت فراوان، ریزان هستند.
- (۴) غذای یک نفر برای بیش تراز دو نفر کافی است، زیرا نعمت های صاحب قدرتی توانمند، ریزان است.

۱۴- عین الصحيح:

- ۱) إنّي ولّي حميمٍ و لا أشُبّ عقائد صديقي: من دوستی دلسوز هستم و به باور دوستم اهانت نمی‌کنم.
 ۲) يتّمِّ الطّفَلُ و يَصِيرُ شَابًا عَالِمًا: کودک رشد کرد و جوانی داشمند شد.
 ۳) إِحْتَلَلَ يَوْمًا تَصِيرُ الْأَرْضُ مَفْرُوشَةً بِالْأَسْمَاكِ: روزی را که زمین پر از ماهی‌ها می‌شود جشن می‌گیرم.
 ۴) يَجْرِي أَجْرُ غَرَسِ التَّخْلُلِ لِلْعَبْدِ بَعْدِ الْمَوْتِ: پاداش کاشت نهال نخل بعد از مرگ برای بنده جاری می‌شود.

۱۵- عین ما هو أبعد عن هذا المفهوم: «ادفع بالتي هي أحسن».

- ۱) بدی را بدبی سهل باشد جزا / اگر مردی أحسن إلى من أساء
 ۲) کم مباش از درخت سایه فکن / هر که سنگت زند ثم بخشش
 ۳) به جای تو فرجام نیکی کنند / قلم را به کردار تو بر زنند
 ۴) بدی گرچه کردن توان باکسی / چونیکی کنی بهتر آید بسی

۱۶- في أي عبارة ما جاءت كلمتان متراوتفتان؟

- ۲) تَحِيرَنَا مِنْ كَشْفِهِ الْحَدِيثِ وَ تَعَجَّبَنَا مِنْ نَبَوَةِ.
 ۴) مِنْ عَلَامَاتِ الْمُؤْمِنِ الصَّبِرُ عَنِ الدَّرْسِ وَ الصَّدُقُ عَنِ الدُّخُوفِ.

■■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۲۰ - ۱۷):

- ۲) الْبَلَادُ الْإِسْلَامِيَّةُ مَجْمُوعَةٌ تَخْتَلِفُ فِي لِغَاتِهَا وَ أُلْوَانِهَا.
 ۴) يَنْزِلُ الْمَطَرُ مِنَ الْفَيَوْمِ وَ تَصِيرُ الْأَرْضَ جَمِيلَةً.

(۲) ۷:۵۰' ← السابعة إلا عشر دقائق

(۴) ۱۱:۲۰' ← الأحد عشر وعشرون دقيقة

- ۲) تَقَدَّمَ الْإِرَانِيُّونَ فِي مَجَالَاتِ عِلْمِيَّةٍ فِي السَّنَوَاتِ الْمَاضِيَّةِ.
 ۴) أَجْلَسُوا الْأَطْفَالَ عَلَى الْكَرَاسِيِّ الْخَاصَّةِ.

- ۲) أَرْبَعَةُ وَ ثَلَاثُونَ زَائِدَ تَسْعَةُ وَ خَمْسِينَ يَسَاوِي ثَلَاثَةُ وَ تَسْعِينَ.
 ۴) سَتَّةُ وَ سَبْعُونَ تَقْسِيمٌ عَلَى إِثْنَيْنِ يَسَاوِي ثَمَانِيَّةُ وَ ثَلَاثِينَ.

۱۷- عین ما ليس فيه الفعل المضارع:

- ۱) الرَّمِيلَاتُ تَعْلَمُ قَبْلَ تَعْلُمِ الدُّرُوسِ.
 ۳) نَتَرَكُ عَلَى الْأَسْمَاكِ الَّتِي تَسَاقِطُ.

۱۸- عین الصحيح في الساعة:

(۱) ۸:۳۰' ← الثانية و النصف

(۳) ۲:۴۰' ← الثالثة إلا عشرين دقيقة

۱۹- عین عبارة فيها فعل بزيادة حروف أكثر:

- ۱) يُشَارِكُونَ فِي حَفْلَةٍ عَظِيمَةٍ تَكُونُ فِي آخِرِ الْأَسْبُوعِ.
 ۳) تَقَدَّمُ الْهَدَى يَا لِلْفَازِيْنَ فِي الْمَسَابِقِ.

۲۰- عین الخطأ:

- ۱) خَمْسَةُ وَ عَشْرُونَ فِي ثَلَاثَةِ يَسَاوِي خَمْسَةَ وَ سَبْعينَ.
 ۳) سَبْعَةُ وَ سَتُّونَ نَاقْصٌ تَسْعَةُ وَ أَرْبَعِينَ يَسَاوِي تَسْعِةَ عَشَرَ.

۲۱- قاعده‌ی کلی در مورد آفرینش انسان و سایر موجودات کدام گزینه است؟

- (۲) هدفمندی آفرینش
 (۴) کمک به همنوعان

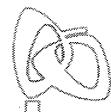
مفهوم «پذیرش رستگاری از طریق سرمایه‌ی عقل» از کدام آیه‌ی شریفه استنباط می‌شود؟

- (۲) وَ تَنْسِيْ وَ مَا سَوَّاهَا فَالَّهُمَّ هَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا
 (۴) أَتَأْنِيْ هَذِيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّا شَاكِرُّا وَ إِنَّا كَفُورُّا

۲۲- منظور از لهو و لعب در آیه‌ی «وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبُ...» چیست و کدام حدیث شریفه با این آیه ارتباط معنایی ندارد؟

- (۱) نابودی و سرگرمی - «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید بلکه برای بقا آفریده شده‌اید...»
 (۲) نابودی و پلیدی - «النَّاسُ نِيَّامٌ فَإِذَا مَاتُوا، انتَهُوا»

- (۳) سرگرمی و بازی - «من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم.»
 (۴) بازی و پلیدی - «با هوش‌ترین مؤمنان کسانی هستند که فراوان به یاد مرگ‌اند...»

- ۲۴- آیه‌ی «فَخَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْتًا وَأَنَّكُمْ أَلَيْنَا لَا تُرْجِعُونَ»، به کدام‌یک از دلایل ضرورت معاد، دلالت دارد؟

- (۱) معاد لازمه‌ی حکمت الهی   (۲) معاد لازمه‌ی عدل الهی   (۳) معاد لازمه‌ی علم الهی   (۴) معاد لازمه‌ی تقدير الهی

- ۲۵- رسول خدا (ص) به کدام گروه فرمود: «آن چه پروردگارمان به ما وعده داده بود حق یافتیم، آیا شما نیز آن چه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟»

- (۱) شهدای جنگ بدر   (۲) مشرکان مکه   (۳) کشتہ‌شدگان جنگ بدر   (۴) منافقین

- ۲۶- براساس تعالیم اسلامی، ..... در روز قیامت، شاهد و ناظر بر همه‌ی امته است و عبارت «يعلمون ما تفعلون» اشاره به ..... از شاهدان قیامت دارد که مربوط به مرحله‌ی ..... قیامت است.

- (۱) حضرت علی (ع) - فرشتگان الهی - اول
(۲) رسول خدا (ص) - فرشتگان الهی - دوم
(۳) حضرت علی (ع) - پیامبر و امامان - اول
(۴) رسول خدا (ص) - پیامبر و امامان - دوم

- ۲۷- آیه‌ی «وَإِنَّ عَلِيَّمَ لَحَافِظِينَ»، به کدام‌یک از وقایع قیامت اشاره دارد؟

- (۱) برپا شدن دادگاه عدل الهی
(۲) دادن نامه‌ی اعمال
(۳) حضور شاهدان و گواهان
(۴) کنار رفتن پرده از حقایق عالم

- ۲۸- طبق آیه‌ی ۶ سوره‌ی یس، کدام‌یک از اعضای بدن با خدا سخن می‌گویند و کدام‌یک شهادت می‌دهند؟

- (۱) دهان انسان، با خدا سخن می‌گوید - دست انسان، شهادت می‌دهد.
(۲) پای انسان، شهادت می‌دهد - دهان انسان، با خدا سخن می‌گوید.
(۳) چشم انسان، شهادت می‌دهد - زبان انسان، با خدا سخن می‌گوید.
(۴) دست انسان، با خدا سخن می‌گوید - پای انسان، شهادت می‌دهد.

- ۲۹- «شنبیده شدن دوباری بانگ سهمت‌ناک در عالم» و آیه‌ی شریفه‌ی «يَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيرًا قَهْيَالًا»، به ترتیب مربوط به کدام‌یک از وقایع قیامت هستند؟

- (۱) شنبیده شدن صدای مهیب - تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها
(۲) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین - زنده شدن همه‌ی انسان‌ها
(۳) زنده شدن همه‌ی انسان‌ها - کنار رفتن پرده از حقایق عالم
(۴) زنده شدن همه‌ی انسان‌ها - تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها

- ۳۰- حضور شاهدان و گواهان، پس از کدام مرحله از مراحل قیامت، اتفاق می‌افتد؟

- (۱) کنار رفتن پرده از حقایق عالم   (۲) برپا شدن دادگاه عدل الهی   (۳) دادن نامه‌ی اعمال
(۴) زنده شدن همه‌ی انسان‌ها

زبان انگلیسی

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 31-35 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

31- A: "Excuse me, I need to talk to someone about our hotel room. I am afraid it is simply too small for four people."

B: "That man at the service counter ..... you."

- 1) is going to help   2) helps   3) will help   4) help

32- I finished the exercise in five minutes. It was ..... homework the teacher has ever given us.

- 1) easier than   2) as easy as   3) the easiest   4) easy

33- The space shuttle goes into ..... like a rocket and returns to earth like an aircraft.

- 1) system   2) orbit   3) vision   4) nature

34- Over forty people have lost their homes following a fire which ..... an entire apartment building.

- 1) endangered   2) placed   3) collected   4) destroyed

35- I think a certain amount of worry about work is very ..... , but you've got to keep it under control.

- 1) dangerous   2) increasing   3) natural   4) protective

PART B: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Paper is one of the most important products ever invented by man. Widespread use of written language would not have been possible without some cheap and practical material to write on. The invention of paper meant that more people could be educated because more books could be printed and distributed. Together with the printing press, paper provided an extremely important way to communicate knowledge.

How much paper do you use every year? Probably you cannot answer that question quickly. In 1990, the world's use of paper was about one kilogram for each person a year. Now some countries use as much as 50 kilograms of paper for each person a year. Countries like the United States, England and Sweden use more paper than other countries.

Paper, like many other things that we use today, was first made in China. In Egypt and the West, paper was not very commonly used before the year 1400. The Egyptians wrote on a kind of material made of a water plant. Europeans used parchment for many hundreds of years. Parchment was very strong; it was made from the skin of certain young animals. We have learnt of the most important facts of European history from records that were kept on parchment.

36- Which of the following is NOT mentioned about the invention of paper?

- 1) More jobs could be provided than before.
- 2) More people could be educated than before.
- 3) More books could be printed and distributed.
- 4) More ways could be used to exchange knowledge.

37- When did the Egyptians begin to use paper widely?

- 1) around 1400
- 2) around 1900
- 3) around 400
- 4) around 900

38- Which of the following countries uses more paper for each person a year?

- 1) China
- 2) Sweden
- 3) Egypt
- 4) Japan

39- What was "parchment" according to the passage?

- 1) the skin of young animals
- 2) a kind of paper made from the skin of certain young animals
- 3) the paper which is used by European countries
- 4) the paper used by ancient Egyptians

40- What is the main idea of the passage?

- 1) More and more paper is being consumed nowadays.
- 2) Paper enables people to receive education more easily.
- 3) The invention of paper is of great significance to man.
- 4) Paper contributes a lot to the keeping of historical records.

- ۴۱ - اگر $A_n = \left(-\frac{1}{n}, \frac{n-1}{n}\right)$ باشد، حاصل $(A_1 \cup A_2) - A_3$ کدام است؟

$$\left(-1, -\frac{1}{3}\right) \text{ (۴)}$$

$$\left[\frac{1}{2}, \frac{2}{3}\right] \text{ (۳)}$$

$$\left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}\right) \text{ (۲)}$$

$$\left(-1, -\frac{1}{3}\right) \text{ (۱)}$$

- ۴۲ - متمم مجموعه C $(B \cap C) \cup (A - B) \cup (B - C)$ کدام است؟

$$C' \text{ (۳)}$$

$$B' \text{ (۲)}$$

$$A \cup B \text{ (۱)}$$

- ۴۳ - اختلاف جمله‌ی نهم و دهم از دنباله‌ی $\dots, 1, 2, 3, 5, 8, 11, 1, 2, 3, 5, 8, 11, \dots$ کدام است؟

$$55 \text{ (۴)}$$

$$34 \text{ (۳)}$$

$$11 \text{ (۲)}$$

$$21 \text{ (۱)}$$

-۴۴ اگر جملات دوم، ششم و هشتم از یک دنباله‌ی حسابی غیرثابت، به ترتیب جملات اول تا سوم یک دنباله‌ی هندسی باشند، جمله‌ی پنجم دنباله‌ی حسابی چند برابر جمله‌ی پنجم دنباله‌ی هندسی است؟

$$\frac{5}{2}(4) \quad -\frac{5}{2}(2) \quad 10(1) \quad -10(1)$$

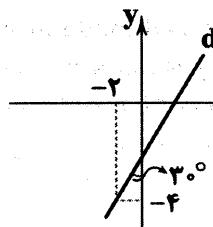
-۴۵ اگر $\sin 2\alpha = \frac{m-3}{2}$ و $30^\circ \leq \alpha \leq 45^\circ$ باشد، آن‌گاه تمام مقادیر ممکن برای m کدام است؟

$$3 \leq m \leq 3 + \sqrt{3} (4) \quad 3 + \sqrt{3} \leq m \leq 4 (3) \quad 3 + \sqrt{3} \leq m \leq 5 (2) \quad 4 \leq m \leq 3 + \sqrt{2} (1)$$

-۴۶ اگر $\sin \theta = -\frac{1}{4}$ و θ زاویه‌ای در ربع سوم مثلثاتی باشد، $\tan \theta$ چند برابر $\cot \theta$ می‌باشد؟

$$\frac{15}{2}(4) \quad \frac{2}{15}(2) \quad \frac{1}{15}(1) \quad 15(1)$$

-۴۷ با توجه به شکل زیر، عرض از مبدأ خط d_1 کدام است؟

$$\frac{2\sqrt{3}}{3} - 4 (1)$$

$$2\sqrt{3} - 2 (2)$$

$$2\sqrt{3} - 4 (3)$$

$$\frac{2\sqrt{3}}{3} - 2 (4)$$

-۴۸ در مثلث ABC اگر $\hat{B} = 30^\circ$ ، $BC = 8$ ، $AB = 6$ و ارتفاع وارد بر ضلع BC باشد، نسبت مساحت مثلث ABC به مساحت مثلث ABH کدام است؟

$$\frac{8\sqrt{3}}{9}(4) \quad 8\sqrt{3}(3) \quad \frac{8\sqrt{3}}{6}(2) \quad \frac{2\sqrt{3}}{9}(1)$$

-۴۹ ساده شده‌ی عبارت $(\tan x + \cot x)^2 (1 - \sin^2 x)$ کدام است؟

$$\frac{1}{\sin^2 x}(4) \quad \frac{1}{\cos^2 x}(3) \quad \tan^2 x(2) \quad \cot^2 x(1)$$

-۵۰ اگر $\tan \alpha = 2$ باشد، حاصل $\frac{\sin \alpha + 2 \cos \alpha}{2 \sin \alpha - 3 \cos \alpha}$ کدام است؟

$$-2(4) \quad -4(3) \quad 4(2) \quad 2(1)$$

-۵۱ اگر $x = 6$ باشد، آن‌گاه حاصل $A = \sqrt{(9-27x)\sqrt{\frac{x^3-x^2+x-1}{-27}}}$ برابر کدام است؟

$$x - \frac{1}{3}(4) \quad 3x - 1(3) \quad \frac{1}{3} - x(2) \quad 1 - 3x(1)$$

-۵۲ چندمین جمله از دنباله‌ی $\dots, \sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{2^2}, \sqrt[3]{2^3}, \dots$ برابر با ۶۴ است؟

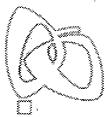
$$(1) چهارم (4) \quad (2) پنجم (3) \quad (3) دوازدهم (2) \quad (4) دهم (1)$$

-۵۳ حاصل عبارت گویای $\frac{x^4 + xy^3 - x^3y - y^4}{x^3 - xy^2 - yx^2 + y^3}$ ، به ازای $x = 1 - \sqrt{2}$ و $y = -1 - \sqrt{2}$ کدام است؟

$$\frac{5}{2\sqrt{2}}(4) \quad \frac{\sqrt{3}}{2}(3) \quad \frac{5}{2}(2) \quad \frac{\sqrt{2}}{2\sqrt{2}}(1)$$

-۵۴ اگر $x - 2y = a$ باشد، حاصل $x^2 + 4y^2 - 4xy - 2x + 4y$ کدام است؟

$$(a+1)^2(4) \quad (a-1)^2(3) \quad a^2 - 2a(2) \quad a^2 + 2a(1)$$

X + ۳ (۴)

X - ۳ (۳)

X + ۲ (۲)

X (۱)

۵۵- در تجزیه‌ی $x^3 - 3x^2 - 5x^4 - 6x$ کدام عامل وجود ندارد؟۴ $\sqrt{3}$ (۴)-۴ $\sqrt{3}$ (۳)2 $\sqrt{3}$ (۲)-2 $\sqrt{3}$ (۱)۵۶- بهزای کدام مقدار m معادله‌ی $mx + 4 = 3x^2$ یک ریشه‌ی مضاعف مثبت دارد؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

۱۰ (۱)

۵۷- اگر معادله‌ی $kx - 8 = 2x^2 + kx$ دارای دو ریشه‌ی حقیقی متمایز باشد، کوچک‌ترین مقدار طبیعی برای k کدام است؟

۳۰ (۴)

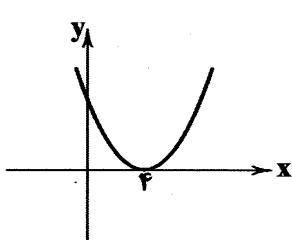
۱۵ (۳)

۳۶ (۲)

۱۸ (۱)

۵۸- طول یک مستطیل ۳ سانتی‌متر بیشتر از ۴ برابر عرض آن است. اگر مساحت این مستطیل ۴۵ سانتی‌متر مربع باشد، محیط آن کدام است؟

۳۰ (۴)

۱۵ (۳)

۳۶ (۲)

۱۸ (۱)

۵۹- اگر معادله‌ی $b = x^2 - ax + b$ مربوط به سهمی زیر باشد، حاصل $a + b$ کدام است؟

۱۶ (۱)

۲۴ (۲)

۸ (۳)

۳۲ (۴)

۶۰- یک سهمی محور آها را در نقطه‌ای به عرض -۳ و محور x را در نقاط به طول او ۳ قطع کرده است. معادله‌ی سهمی کدام است؟

$y = x^2 - 4x + 3$ (۲)

$y = -x^2 - 4x - 3$ (۱)

$y = -x^2 + 4x - 3$ (۴)

$y = x^2 - 4x - 3$ (۳)

زیست‌شناسی

۶۱- هر جانداری که برای گوارش غذا، واکوئل گوارشی تشکیل می‌دهد، قطعاً

۱) محتویات گوارش نیافته‌ی این واکوئل از طریق منفذ دفعی در یاخته به بیرون رانده می‌شود.

۲) ذرات غذایی پس از گوارش نسبی به کمک ذره‌خواری به گروهی از یاخته‌ها وارد می‌شوند.

۳) گروهی از ساختارهای درون‌یاخته‌ای در تجزیه‌ی ذرات قبل گوارش غذا نقش ایفا می‌کنند.

۴) پس از ورود غذا به پیکره‌ی جاندار، ابتدا آنزیم‌های بیرون‌یاخته‌ای فعالیت خود را شروع می‌کنند.

۶۲- کدام گزینه جمله‌ی زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

در ..... بخشی از لوله‌ی گوارش که .....، قبل از ..... قرار دارد.

۱) کرم خاکی همانند پرنده‌ی دانه‌خوار - فقط جایگاه گوارش مکانیکی است - محل جذب غذا

۲) ملخ برخلاف کرم خاکی - جایگاه جذب مواد مغذی کوچک است - روده

۳) پرنده‌ی دانه‌خوار همانند ملخ - محل شروع گوارش شیمیابی است - چینه‌دان

۴) کرم خاکی برخلاف ملخ - محل شروع گوارش مکانیکی است - محل شروع گوارش شیمیابی

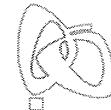
۶۳- کدام گزینه در ارتباط با حفره‌ی گوارشی درست است؟

۱) همه‌ی یاخته‌های تشکیل‌دهنده‌ی حفره‌ی گوارشی، شکل و اندازه‌ی مشابه و یکسان دارند.

۲) پس از گوارش نسبی غذا در حفره، صرف انرژی برای ادامه‌ی گوارش الزامی است.

۳) گروهی از یاخته‌های لایه‌ی خارجی حفره‌ی گوارشی، با داشتن زایده‌هایی در گوارش نقش دارند.

۴) جهت حرکت ذرات درشت در حفره‌ی گوارشی همانند لوله‌ی گوارشی، یک طرفه است.

۶۴- چند مورد جمله‌ی زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

- «هر بخشی از لوله‌ی گوارش ملخ که گوارش شیمیابی درشت مولکول‌های غذایی در آن انجام می‌شود، قطعاً .....»
- (الف) می‌تواند با خرد و نرم کردن ذرات غذایی، سطح تماس آن‌ها را با آنزیم‌های گوارشی افزایش دهد.
- (ب) در جذب ذرات حاصل از گوارش شیمیابی، هیچ نقش مستقیمی ندارد.
- (ج) یاخته‌های دیواره‌ی آن توانایی ترشح آنزیم‌های گوارشی به فضای لوله‌ی گوارشی را دارند.

۳(۴)

۲(۳)

۱(۲)

(۱) صفر

۶۵- در گوسفند هرگاه غذا به سیرابی وارد شود، قطعاً .....

- (۱) تحت تأثیر میکروب‌ها و حرارت بدن و حرکات سیرابی گوارش آن آغاز می‌شود.
- (۲) پس از خروج از آن به کوچکترین بخش معده وارد می‌شود.

- (۳) ابتدا بیش‌تر حالت مایع پیدا می‌کند و پس از آن به نگاری جریان می‌یابد.
- (۴) پس از خروج آن از سیرابی بدون ورود به مری می‌تواند به هزارلا وارد شود.

۶۶- در نشخوارکنندگان ..... گیاه‌خواران غیرنشخوارکنندگان، .....

- (۱) همانند - وجود میکروب‌ها برای گوارش سلولز در معده ضروری است.

- (۲) برخلاف - عمل گوارش میکروبی پس از گوارش آنزیمی انجام می‌شود.

- (۳) همانند - روده‌ی باریک در گوارش سلولز نقشی ندارد.

- (۴) برخلاف - طول لوله‌ی گوارش نسبت به اندازه‌ی بدن بیش‌تر است.

۶۷- چند مورد، جمله‌ی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در انسان، اندامی که در حفره‌ی شکمی .....

- (الف) صفرا را ذخیره می‌کند، همانند بندارهای مری در سمت راست بدن قرار دارد.

- (ب) سلول‌های سازنده‌ی اسید دارد، زیر اندامی قرار دارد که سیناهرگ روده به آن وارد می‌شود.

- (ج) تحت تأثیر هورمون سکرتین قرار می‌گیرد همانند اندام ترشح‌کننده‌ی گاسترین، لیپاز می‌سازد.

- (د) گلیکوزن ذخیره می‌کند، با دریافت LDL و HDL اقدام به ساخت کیلومکرون‌ها می‌کند.

۳(۴)

۲(۳)

۱(۲)

(۱) صفر

۶۸- بخشی از یک یاخته‌ی جانوری با داشتن خاصیت نفوذپذیری انتخابی از ورود بعضی از مواد به داخل یاخته جلوگیری می‌کند. کدام گزینه در ارتباط با این بخش به درستی بیان شده است؟

- (۱) هر حرکتی که در آن مولکول‌ها از جای پرتوراکم به جای کم‌تراکم منتقل می‌شوند، توسط پروتئین‌های موجود در این بخش انجام می‌شود.

- (۲) لیپیدهایی که تعداد نسبتاً کمی در این بخش دارند، در اتصال با پروتئین‌های سطحی هستند.

- (۳) زنجیره‌های قندی ممکن است در تماس با بخش لیپیدی یا پروتئینی باشند.

- (۴) ذرات بزرگ توسط پروتئین‌هایی که در انتقال فعال نقش دارند با مصرف ATP به درون سلول وارد می‌شوند.

۶۹- بخشی از دستگاه تنفسی انسان دارای اجزای کوچکی به نام حبابک است. کدام گزینه در رابطه با این قسمت به درستی بیان شده است؟

- (۱) در این بخش تنها دو نوع یاخته حضور دارند و یاخته‌های نوع اول فراوانی بیش‌تری دارند.

- (۲) سطح خارجی حبابک‌ها از لایه‌ی نازکی از آب پوشیده شده است که برای اتحلال گازهای تنفسی الزامی است.

- (۳) آخرین خط دفاع دستگاه تنفسی در این بخش وجود دارد که متعلق به دستگاه دیگری در بدن است.

- (۴) عامل سطح فعال که از اغلب یاخته‌های حبابک‌ها ترشح می‌شود، باز شدن کیسه‌های هوایی را تسهیل می‌کند.

۷۰- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«نمی‌توان گفت بافتی که در انسان .....»

- (۱) دارای غشای پایه است، در سرتاسر لوله‌ی گوارش ساختار تک‌لایه‌ی دارد.

- (۲) در ایجاد غدد بزاقی نقش دارد، دارای فضای بین سلولی اندک است.

- (۳) بزرگ‌ترین ذخیره‌ی انرژی بدن است، در ساختار یاخته‌هایش مولکول‌هایی همانند مولکول‌های غشا به صورت ذخیره دارد.

- (۴) دارای کلازن و ماده‌ی زمینه‌ای شفاف است، در مقایسه با بافت پیوندی متراکم، دارای تعداد کمی یاخته و مقاومت کم‌تر می‌باشد.

۷۱- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در مرحله‌ای از دوره‌ی قلبی که ..... ثانیه طول می‌کشد، .....»
 ۱) ۰/۴ - تمام حفرات قلب در حالت استراحت هستند.

۲) ۰/۱ - مانع برای خروج خون از بطن چپ وجود ندارد.

۳) ۰/۴ - در انتهای، گره پیشاهنگ شروع به تحریکات طبیعی قلب می‌کند.

۴) ۰/۱ - همانند مرحله‌ی قبل، دریچه‌های دهلیزی - بطی نی باز هستند.

۷۲- چند مورد، در ارتباط با علم زیست‌شناسی و محدوده‌ی آن به درستی بیان شده است؟

الف) به اندازه‌ای توانا و گستردگی است که می‌تواند به همه‌ی پرسش‌های انسان پاسخ دهد.

ب) فقط ساختارها و یا فرایندهایی را بررسی می‌کند که قطعاً به طور مستقیم قابل مشاهده و اندازه‌گیری‌اند.

ج) با استفاده از دنای افراد، هویت انسان‌ها را به آسانی شناسایی می‌کند.

د) می‌تواند در مبارزه با آفات‌های گیاهان کشاورزی، در حفظ تنوع زیستی نیز به ما کمک کند.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱)

۷۳- در هر بخش هادی از مجاری تنفسی که ..... دیده می‌شود، ممکن نیست .....

۱) بافت پوششی فاقد مژک - مانع در برابر ورود ناخالصی هوا وجود داشته باشد.

۲) غضروف‌های C شکل - بتوان مقدار هوا و ورودی و خروجی را تنظیم کرد.

۳) پرده‌های صوتی - برچاگنای در بلع، مانع از ورود مواد غذایی به نای شود.

۴) ترشحات مخاطی - مژک‌ها با حرکات ضربانی خود، سبب حرکت مایع مخاطی شوند.

۷۴- در ساختار دیواره‌ی حبابک، وجه اشتراک یاخته‌های نوع اول و دوم در این است که .....

۱) با ترشح ماده‌ی کاهش‌دهنده‌ی نیتروی کشش سطحی، باز شدن کیسه‌ها را آسان می‌کنند.

۲) باکتری‌ها و ذرات گرد و غباری را که از مخاط مژک‌دار گریخته‌اند، نابود می‌کنند.

۳) بر روی شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی قرار گرفته‌اند.

۴) ترشحات مخاطی سطح آن‌ها، در مرتبط کردن هوا نقش دارد.

۷۵- نمی‌توان گفت در جانورانی که تنفس نایدیسی دارند، .....

۱) انشعابات انتهایی نایدیس‌ها، به منافذ تنفسی منتهی می‌شود.

۲) انتقال گازها بین نایدیس و یاخته‌های بدن از طریق انتشار است.

۴)

۳) دستگاه گردش مواد نقشی در انتقال گازهای تنفسی بر عهده ندارد.

۴)

۷۶- به هنگام تنفس در انسان، در پی ..... می‌یابد.

۱) کاهش فشار هوا درون شش‌ها، ورود اکسیژن به درون مویرگ‌ها، کاهش

۲) انقباض ماهیچه‌های بین دنده‌ای خارجی، کشش سطحی مایع پوشاننده‌ی کیسه‌های حبابکی، افزایش

۳) مسطوح شدن ماهیچه‌ی میان‌بند، غلظت اکسیژن در سیاه‌رگ ششی، افزایش

۴) خروج هوا از کیسه‌های حبابکی، فاصله‌ی بین دو پرده‌ی جنب از یکدیگر، کاهش

۷۷- چند مورد از جملات زیر در مورد تنظیم تنفس به درستی بیان شده است؟

الف) با پر شدن بیش از حد شش‌ها، پیامی به مرکزی در پل مغز صادر می‌شود که ادامه‌ی دم را متوقف می‌کند.

ب) گیرنده‌های موجود در سرخرگ آئورت، با افزایش کربن دی‌اکسید خون به بصل النخاع پیام عصبی می‌فرستند.

ج) مرکز تنفس در پل مغزی با اثر بازدارنده بر مرکز دم در بصل النخاع، مدت زمان دم را تنظیم می‌کند.

د) کاهش اکسیژن خون با ارسال پیام به بصل النخاع تعداد دم و بازدم در دقیقه را افزایش می‌دهد.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱)

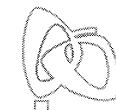
۷۸- در دوره‌ی قلبی یک انسان سالم در حال استراحت، ..... از شنیدن صدایی در ابتدای انقباض بطی، .....

۱) ۰/۱ ثانیه قبل - تحریکات بافت گرهی در سرتاسر بافت میوکارد دهلیزها منتشر شده است.

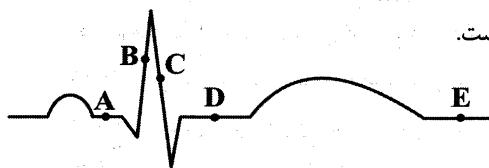
۲) ۰/۳ ثانیه پس - فشار خون موجود در سرخرگ‌های خارج شده از قلب، ۱۲۰ میلی لیتر بر ثانیه است.

۳) بالاصله بعد - تحریکات توسط گره دهلیزی - بطی به دیواره‌ی بین دو بطی منتقل می‌شود.

۴) ۰/۴ ثانیه قبل - مانع برای خروج خون از حفرات قلب وجود ندارد.

- ۷۹- با توجه به نمودار الکتروکاردیوگرام زیر، در نقطه‌ی .....

۱) D برخلاف نقطه‌ی B، کلسیم موجود در شبکه‌ی آندوپلاسمی دریچه‌ی میترال آزاد شده است.

۲) E همانند نقطه‌ی E، فشار خون موجود در آئورت در حال کاهش است.

۳) A برخلاف نقطه‌ی D، فشار میوکارد بطن‌ها به حداقل میزان خود می‌رسد.

۴) C همانند نقطه‌ی E، مانع برای ورود خون به بطن چپ وجود دارد.

- ۸۰- با توجه به ساختار بافتی قلب انسان، لایه‌ای که .....، قطعاً

۱) توانایی انقباض دارد - دارای یاخته‌هایی با خاصیت انقباض ذاتی است.

۲) مانند کیسه، قلب را دربر می‌گیرد - در تماس مستقیم با خون است.

۳) در تشکیل ساختار دریچه‌های قلبی نقش دارد - شامل یاخته‌هایی است که همگی مستقر بر روی غشاء پایه هستند.

۴) حداقل دو نوع بافت پوششی و پیوندی در ساختار خود دارد - دارای فضایی هست که از مایع آبکی پر شده است.

فیزیک

DriQ.com

- ۸۱- هنگام مدل‌سازی یک پدیده‌ی فیزیکی .....

۱) می‌توان برخی از اثرهای مهم و جزئی را نادیده گرفت.

۲) می‌توان به دلخواه برخی از اثرها را نادیده گرفت.

۳) می‌توان برخی از اثرهای جزئی را نادیده گرفت.

۴) می‌توان برخی از اثرهای جزئی اما تعیین‌کننده را نادیده گرفت.

- ۸۲- مقدار ماده و جریان الکتریکی از ..... و نیوتون و پاسکال از ..... می‌باشند. (به ترتیب از راست به چپ)

۱) یکای کمیت‌های اصلی - یکاهای فرعی SI

۲) کمیت‌های اصلی - کمیت‌های فرعی

۳) کمیت‌های اصلی - کمیت‌های فرعی

- ۸۳- کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

$$47\text{kg} = 4.7 \times 10^5 \text{g} \quad (2)$$

$$0.046\text{pC} = 4.6 \times 10^{-13}\text{C} \quad (1)$$

$$3.0 \times 10^{-15} \mu\text{s} = 3.0 \times 10^{-20}\text{s} \quad (4)$$

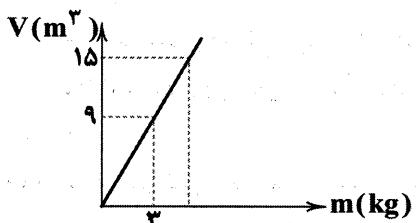
$$4\mu\text{J} = 4 \times 10^{-9}\text{J} \quad (3)$$

- ۸۴- به طور کلی، خطای اندازه‌گیری در ابزارهای مدرج ..... برابر دقت آن ابزار و در ابزارهای رقمی ..... برابر دقت آن ابزار است. (به ترتیب از راست به چپ)

$$\pm \frac{1}{4}, \pm 1, \pm \frac{1}{2}, \pm \frac{1}{3} \quad (1), (2), (3), (4)$$

- ۸۵- با توجه به بحران آب موجود و جمعیت ۷۰ میلیون نفری ایران، اگر هر ایرانی در روز فقط ۵ لیتر در مصرف آب صرفه‌جویی کند، تخمین بزنید در یک سال چند لیتر آب ذخیره می‌شود؟ (یک سال ۳۶۵ روز (غیرکلیسیه) فرض شود).

$$1.0^{11} \quad (1) \quad 1.0^{14} \quad (2) \quad 1.0^{21} \quad (3) \quad 1.0^{37} \quad (4)$$

- ۸۶- با توجه به نمودار حجم برحسب جرم شکل زیر، 15m^3 از این جسم، چند گرم جرم دارد؟

$$45 \quad (1)$$

$$5 \quad (2)$$

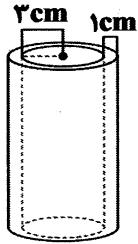
$$45000 \quad (3)$$

$$5000 \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

- ۸۷ - شکل زیر یک استوانه‌ی توخالی (وله) به ضخامت ۱ سانتی‌متر و چگالی $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3} ۴۰۰۰$ را نشان می‌دهد. جرم یک متر از این لوله (طول) چند کیلوگرم است؟ ($\pi = ۳$)

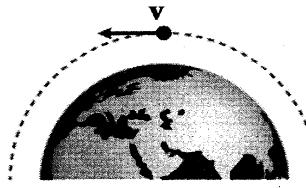

- ۲/۱ (۱)
۸/۴ (۲)
۷/۶ (۳)
۱۹/۰ (۴)

- ۸۸ - مجموع انرژی ذرات سازنده‌ی یک جسم ..... نام دارد.

- (۱) انرژی درونی (۳) انرژی مکانیکی (۲) انرژی پتانسیل (۴) انرژی جنبشی

- ۸۹ - ماهواره‌ای به جرم ثابت ۳۰۰ kg ، با تندی ثابت ۷ دور زمین می‌چرخد. اگر انرژی جنبشی ماهواره ۱۳۵ m^2 باشد، ۷ چند کیلومتر بر ثانیه است؟

- ۹×10^6 (۱)
 ۳×10^3 (۲)
۹ (۳)
۳ (۴)

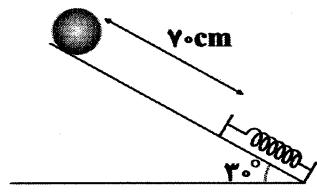
- ۹۰ - جسمی به جرم ۲ kg از ارتفاع ۵ متری رها شده و با شتاب $\frac{\text{m}}{\text{s}^2} ۹$ روی خط راست به سمت پایین سقوط می‌کند تا به زمین برسد. کار نیروی مقاومت هوا در این جا به جایی چند ژول است؟ ($\text{g} = ۱\text{ m/s}^2$)

- ۱۰ (۴) -۲۰ (۳) ۱۰ (۲) ۲۰ (۱)

- ۹۱ - جسمی به جرم ۲ kg با تندی اولیه $\frac{\text{m}}{\text{s}} ۳$ در اختیار داریم. اگر کل کاری که روی این جسم انجام می‌دهیم، برابر ۱۴ ژول باشد، تندی آن به چند متر بر ثانیه می‌رسد؟

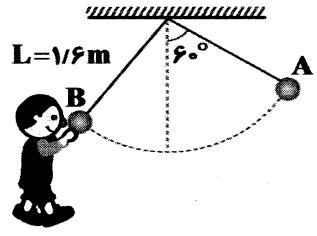
- ۵ (۴) ۴ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

- ۹۲ - مطابق شکل زیر، گلوله‌ای به جرم ۴ kg از حال سکون رها شده و پس از برخورد با فنر، آن را ۱۰ cm فشرده کرده و متوقف می‌شود. اگر اندازه‌ی تغییر انرژی پتانسیل کشسانی فنر ۱۳ ژول باشد، کار نیروی اصطکاک تا زمان توقف جسم، چند ژول است؟ ($\sin ۳۰^\circ = \frac{۱}{۲}$, $\cos ۳۰^\circ = \frac{\sqrt{۳}}{۲}$, $\text{g} = ۱\text{ N/kg}$)

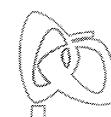

- ۳ (۱)
-۱ (۲)
۳ (۳)
۱ (۴)

- ۹۳ - مطابق شکل زیر، گلوله‌ای از سقف آویزان شده و فردی آن را از وضعیت تعادل خارج کرده و در برابر نوک بینی خود گرفته (نقطه‌ی B) و سپس رها می‌کند. کم‌ترین مقدار ۷ هنگام عبور از نقطه‌ی A چند متر بر ثانیه باشد تا ریسمان بتواند به وضعیت افقی برسد؟ (از مقاومت هوا صرف نظر شود). ($\sin ۶۰^\circ = \frac{\sqrt{۳}}{۲}$, $\cos ۶۰^\circ = \frac{۱}{۲}$, $\text{g} = ۱\text{ m/s}^2$)

- $۲\sqrt{۳}$ (۱)
۴ (۲)
۲ (۳)
 $۴\sqrt{۳}$ (۴)

۹۴- جسمی به جرم m را با تندي اوليه v از پایین سطح شیبداری به بالا هل می‌دهیم. در برگشت به نقطه‌ی شروع، تندي جسم $\frac{1}{3}$ تندي

اولیه است. در این جا به جایی چه کسری از انرژی جنبشی اولیه تلف شده است؟

$$\frac{7}{18} (4)$$

$$\frac{8}{9} (3)$$

$$\frac{4}{18} (2)$$

$$\frac{4}{9} (1)$$

۹۵- با توجه به اطلاعات جدول زیر که مربوط به ماشین‌های A و B در مدت زمان یکسان است، ماشین B در مقایسه با ماشین A دارای توان و بازدهی ..... است.

	انرژی ورودی (J)	کار مفید (J)
ماشین A	۴۰	۳۰
ماشین B	۵۰	۳۵

(۱) بیشتر - کمتر

(۲) بیشتر - بیشتر

(۳) کمتر - بیشتر

(۴) کمتر - کمتر

۹۶- نیرویی که ذرات یک جسم جامد به یکدیگر وارد می‌کنند، غالباً از چه نوعی است؟

(۴) گرانشی

(۳) الکترومغناطیسی

(۲) هسته‌ای

۹۷- مولکول‌های مایع، نظم و تقارن ..... را ندارند و به راحتی ..... . (به ترتیب از راست به چپ)

(۱) جامدهای آمورف - جاری می‌شوند.

(۲) جامدهای بلورین - جاری می‌شوند.

(۳) جامدهای آمورف - به هر سمتی حرکت می‌کنند، چون شکل مشخصی ندارند.

(۴) جامدهای بلورین - به هر سمتی حرکت می‌کنند، چون شکل مشخصی ندارند.

۹۸- اکسید آلومنیم وقتی به صورت نانولایه باشد، به دلیل ..... ، مانند یک ..... عمل می‌کند.

(۱) ابعاد و شکل هندسی اش - رسانا

(۲) مجاورت هوا - رسانا

(۳) ابعاد و شکل هندسی اش - عایق

۹۹- وقتی شیشه می‌شکند با نزدیک کردن قطعه‌های آن به هم، نمی‌توان شیشه را چسباند، اما با گرم کردن شیشه (تا میزانی که نرم شود) چسباندن شیشه ممکن می‌شود. توجیه این پدیده در کدام گزینه آمده است؟

(۲) کاهش دگرچسبی با افزایش دما

(۴) افزایش دگرچسبی با افزایش دما

(۱) افزایش همچسبی با افزایش دما

(۳) کوتاهبرد بودن نیروهای بین‌مولکولی

۱۰۰- «قطرهایی که آزادانه سقوط می‌کنند، تقریباً کروی‌اند». کدام یک از گزینه‌های زیر در توضیح این پدیده کاربرد ندارد؟

(۱) کشش سطحی

(۲) خصوصیات ویژه‌ی کره نسبت به اشکال هندسی دیگر

(۳) تمایل سطح قطره، مانند یک پوسته‌ی کشیده شده به کمینه کردن مساحت‌ش

(۴) نیروی دگرچسبی

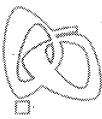
۱۰۱- کدام یک از مطالب زیر درست است؟

(۱) اکسیژن و هیدروژن به ترتیب فراوان‌ترین عنصرهای سازنده‌ی سیاره‌های زمین و مشتری هستند.

(۲) هر ژول معادل $1\text{kg.m}^{-2}\text{s}^{-1}$ است.

(۳) ایزوتوپ Li^7 در مقایسه با Li^6 ، پایدارتر است.

(۴) توده‌های سرطانی، یاخته‌هایی هستند که رشد غیرعادی و کندي دارند.

۱۰۲ - در یون دی‌هیدروژن فسفات (H_2PO_4^-), تفاوت شمار الکترون‌ها و نوبتون‌ها برابر با کدام عدد زیر است؟ ($\text{H}_1^0, \text{P}^{+3}, \text{O}^{-2}$)

(۴) صفر

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۱۰۳ - عدد اتمی عنصری که در دوره‌ی ششم و گروه ششم جدول جای دارد کدام است؟

(۴) ۸۴

(۳) ۷۴

(۲) ۶۰

(۱) ۶۲

۱۰۴ - در طیف نشری خطی اتم‌های هیدروژن، تفاوت طول موج کدام دو نوار رنگی، کمتر از بقیه است؟

(۴) در هر سه مورد یکسان است.

(۳) آبی و بنفش

(۲) سبز و آبی

(۱) قرمز و سبز

۱۰۵ - بازای تشکیل MO_5 مول پتاسیم سولفید، چند الکترون بین پتاسیم و گوگرد مبادله می‌شود؟

(۴) $3/10 \times 10^{23}$ (۳) 6×10^{23} (۲) $1/20 \times 10^{23}$ (۱) $9/10 \times 10^{23}$

۱۰۶ - چه تعداد از عنصرهای دوره‌ی دوم جدول به طور معمول، یون تک‌اتمی تشکیل نمی‌دهند؟

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) ۴

۱۰۷ - اگر جرم نمونه‌هایی از متان و سیلیسیم ترا برمید با هم برابر باشد، نسبت شمار اتم‌های کربن موجود در متان به شمار اتم‌های برم موجود

در سیلیسیم ترا برمید کدام است؟ ($\text{C}=12, \text{H}=1, \text{Si}=28, \text{Br}=80: \text{g.mol}^{-1}$)

(۴) ۵/۴۳۷۵

(۳) ۴/۳۱۲۵

(۲) ۶/۲۱۷۵

(۱) ۳/۶۲۷۵

۱۰۸ - عنصر A در دوره‌ی سوم جدول جای دارد و اکسید آن، خاصیت اسیدی دارد. آرایش الکترونی اتم A به زیرلایه‌ی ..... ختم شده و در اتم آن، ..... زیرلایه از الکترون اشغال شده است.

(۴) ۵.p

(۳) ۴.p

(۲) ۵.s

(۱) ۴.s

۱۰۹ - عنصر A نخستین عنصر جدول است که آرایش الکترونی اتم آن از قاعده‌ی آفیا پیروی نمی‌کند. عنصر A جزو کدام‌یک از دسته‌بندی‌های چهارگانه‌ی عناصر جدول دوره‌ای است؟

(۴) دسته‌ی f

(۳) دسته‌ی d

(۲) دسته‌ی p

(۱) دسته‌ی s

۱۱۰ - کاربرد کدام‌یک از گازهای زیر نادرست بیان شده است؟

(۱) کلر: رنگبر و گندزدا

(۳) آرگون: پر کردن بالون‌های هواشناسی

۱۱۱ - در فرایند تقطیر هوای مایع، گاز آرگون ..... جدا می‌شود.

(۱) پس از گاز نیتروژن و قبل از گاز اکسیژن

(۳) پس از گازهای نیتروژن و اکسیژن

۱۱۲ - در چه تعداد از موارد زیر، اکسیژن یکی از واکنش‌دهنده‌هاست؟

(۴) سوخت‌وساز یاخته‌ای

(۳) فرسایش سنگ و خاک

(۲) پوسیدن چوب

(۱) فساد مواد غذایی

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) ۴

۱۱۳ - کدام‌یک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) زغال‌سنگ در حضور اکسیژن می‌سوزد و افزون بر تولید گازهای CO_2 , SO_2 و بخار آب، مقدار زیادی انرژی آزاد می‌کند.

(۲) نوع فراورده‌ها در واکنش سوختن سوخته‌های فسیلی به مقدار اکسیژن در دسترنس بستگی دارد.

(۳) چگالی گاز کربن مونوکسید از هوا کمتر است و قابلیت انتشار آن در محیط بسیار زیاد است.

(۴) شمار کمی از فلزها در شرایط مناسب با گاز اکسیژن می‌سوزند.

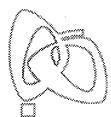
۱۱۴ - در معادله‌ی واکنش زیر، پس از موازنله، ضریب مولی کدام‌یک از گونه‌ها بزرگ‌تر است؟

(۴) Na_xAlF_y (۳) H_2O

(۲) HF

(۱) NaOH

محل انجام محاسبات

۱۱۵- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

- ۱) اغلب فلزها در طبیعت به شکل ترکیب یافت می‌شوند که بخش قابل توجهی از آن‌ها به شکل اکسید است.
- ۲) زنگ زدن وسایل آهنی و آلومینیمی، سالانه هزینه‌های هنگفتی را به اقتصاد کشورها تحمیل می‌کند.
- ۳) واکنش اکسایش همانند واکنش سوختن با تولید انرژی همراه است.
- ۴) آهن همانند کروم دو نوع کاتیون X^{2+} و X^{3+} تولید می‌کند.

۱۱۶- چه تعداد از مطالب زیر در مورد گاز گوگرد دی‌اکسید درست است؟

- آ) این گاز بر اثر واکنش با گاز اکسیژن به گاز گوگرد تری‌اکسید تبدیل می‌شود.
ب) جزو گازهای خروجی از نیروگاه‌ها است.

پ) در ساختار مولکول آن، یک پیوند یگانه و یک پیوند دوگانه وجود دارد.

ت) آتشفسان‌های فعال از منابع تولید این گاز به شمار می‌روند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۷- کدام مطالب زیر در مورد سه فلز Zn , Al و Fe درست است؟

- آ) هر سه فلز با محلول اسیدی واکنش می‌دهند.

ب) مقایسه‌ی واکنش‌بندیری آن‌ها در شرایط یکسان به صورت $Al > Fe > Zn$ است.

ب) مجموع I و n آخرین الکترون موجود در آرایش الکترونی اتم هر سه فلز، با هم برابر است.

ت) مقایسه‌ی شماره‌ی گروه آن‌ها به صورت $Al > Fe > Zn$ است.

۴) «ب»، «ت»

۳) «ب»، «پ»

۲) «آ»، «ت»

۱) «آ»، «پ»

۱۱۸- با افودن آهک به خاک، تمام موارد زیر رخ می‌دهد به جز.....

- ۱) مقدار مواد معدنی در دسترس گیاه تغییر می‌کند.

۳) مقدار pH خاک کاهش می‌یابد.

۲) نوع مواد معدنی در دسترس گیاه تغییر می‌کند.

۴) بهره‌وری در کشاورزی افزایش می‌یابد.

در کدامیک از اکسیدهای زیر، نسبت شمار الکترون‌های پیوندی به شمار الکترون‌های ناپیوندی عدد بزرگ‌تری است؟

۱) نیتروژن مونوکسید

۲) کربن مونوکسید

۳) کربن دی‌اکسید

۴) دی‌نیتروژن مونوکسید

۱۱۹- تفاوت pH کدام دو محلول آبی بیشتر از سایر محلول‌ها است؟ (تمام محلول‌ها در دمای یکسانی قرار دارند.)

۲) اسید معده و آب گوجه‌فرنگی

۴) محلول تمیزکننده‌ی اجاق گاز و شربت معده

۱) آب باتری خودرو و اسید معده

۳) محلول لوله بازن و قهوه

Konkur.in

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۵

جمعه ۹۷/۱۱/۵

آزمون‌های سراسر کالج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۳۹۷-۹۸

پاسخ‌های تشریحی

پایه دهم تجربی

دورهی دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۳۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۲۰

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال از تا	مدت پاسخگویی
۱	فارسی ۱	۱۰	۱	۱۰ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۱	۱۰	۱۱	۱۰ دقیقه
۳	دین و زندگی ۱	۱۰	۲۱	۱۰ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۱	۱۰	۳۱	۱۰ دقیقه
۵	ریاضی ۱	۲۰	۴۱	۳۰ دقیقه
۶	زیست‌شناسی ۱	۲۰	۵۱	۲۰ دقیقه
۷	فیزیک ۱	۲۰	۸۱	۲۵ دقیقه
۸	شیمی ۱	۲۰	۱۰۱	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از شروع آزمون و زمان دهی اعلام آن در کانال تلگرام کالج عضو شوید. @Gaj_ir

آزمون‌های سراسری کاج

ویراستاران علمی	طر راهان	دروس
ابوالفضل مزرعی - اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری نیا	امیرنجالت شجاعی - مهدی نظری	فارسی
حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان سید مهدی میرفتحی - منیزه خسروی	راضیه یادگاری	زبان عربی
بهاره سلیمی	محمد رضا عابدی شاهرودی	دین و زندگی
پریسا فیلو	امید یعقوبی فرد	زبان انگلیسی
پگاه افتخار - سودابه آزاد	ندا فرهنگی - سبحان سیف الهی راد امید حیدری - بهروز درزاده	ریاضیات
ابراهیم زره پوش - فاطمه نوروزی نسب ساناز فلاحتی	پوریا آیتی - امیرحسین میرزا	زیست‌شناسی
محمدحسین جوان وحید فتاحی - مروارید شاهحسینی	علی امامت	فیزیک
ایمان زارعی - امین بابازاده رضیه قربانی - امیرشهریار قربانیان	مریم تمدنی	شیمی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحتی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاهحسینی - مریم پارساییان

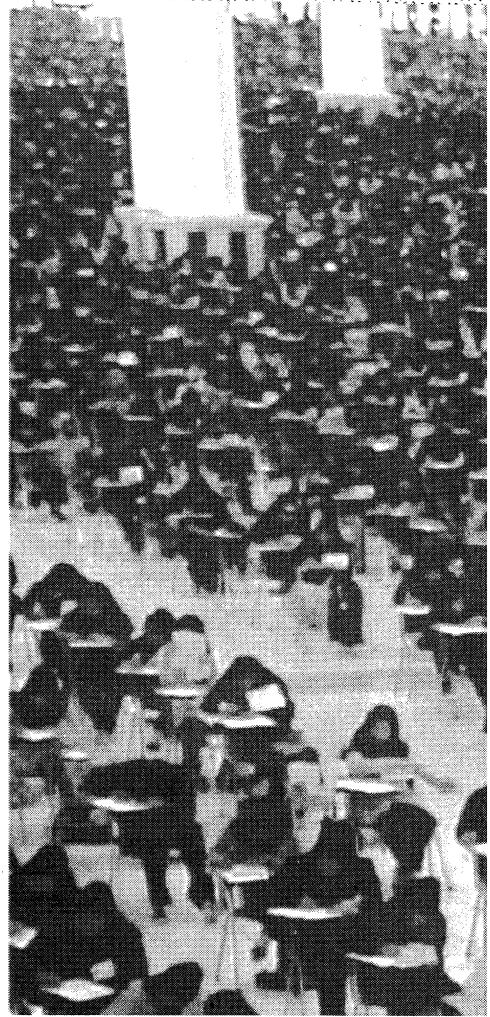
مدیر فنی: مهرداد شمسی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - فرهاد عبدالی

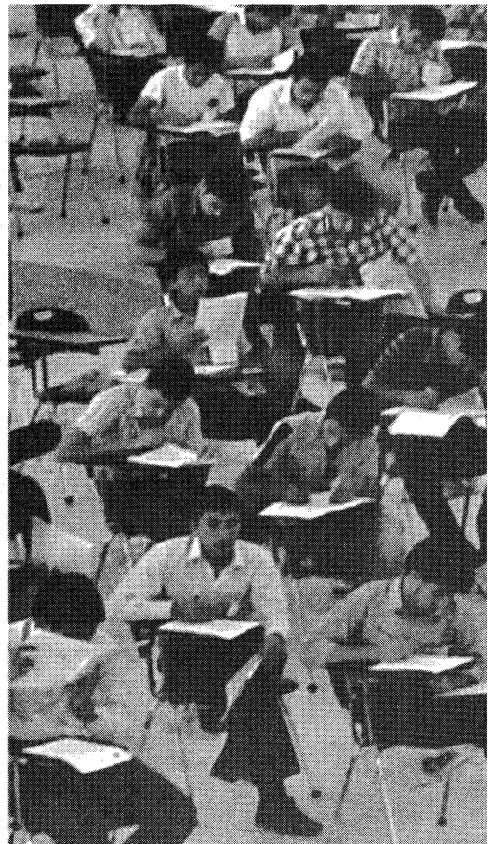
امور چاپ: عباس جعفری

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب، بین
چهارراه ولی‌عصر (عج) و
خیان فلسطین، شماره ۹۱۹

تلفن: ۰۲۱-۶۴۷۰۰۰۰

نشانی: اینترنتی www.ganjoo.com

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

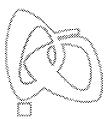
دلوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سوالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی بزدیک ترین سوالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحويل شما گردد:
  - مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir.
  - مراجعه به نمایندگی.
- ۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:
  - برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
  - تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
  - تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
  - بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلاfacile با تلفن ۰۲۱—۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،
صدای دانشآموز است.

۱۲ **اعتصمه:** چنگ زد؛ فعل ماضی است. [رد سایر گزینه‌ها]

۱۳ **ینابیع:** چشممه‌ها؛ جمع است و مفرد آن «ینبوع» است. [رد گزینه‌ها]

۱۴ **طعام الواحد:** غذای یک نفر؛ دقت کنید ترکیب اضافی است، نه وصفی، پس نمی‌تواند به صورت «یک غذا» ترجمه شود؛ در واقع «طعام شخص واحد» بوده است. [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

۱۵ **یکفی:** کافی است، کافی می‌شود؛ فعل مضارع مثبت است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

۱۶ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) **عقائد:** باورها / لا اُسبّ: دشنام نمی‌دهم

ترجمه: همانا من دوستی صمیمی هستم و به عقاید (باورهای) دوستم دشنام نمی‌دهم.

(۲) **ینموم:** رشد می‌کند / یصیّر: می‌شود

ترجمه: کوک رشد می‌کند و جوانی دانا می‌شود.

(۳) **إحتفل:** جشن گرفت / مفروشة: پوشیده، فرش شده

ترجمه: روزی را جشن گرفت که زمین پوشیده از ماهی‌ها می‌شد.

۱۷ **ترجمه آیه شریفه:** (بدی را) به روشی که نیکوتر است، دور کن.

مفهوم: همه گزینه‌ها به جز گزینه (۳) به این مطالب اشاره دارند که جواب بدی را با خوبی باید داد.

۱۸ **در این گزینه هیچ کلمه متادلفی وجود ندارد.**

۱۹ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) **حاول** = اجتهد (تلاش کن)

(۲) **تحیرنا** = تعجبنا (شگفت‌زده شدیم)

(۳) **الغدوان** = العداوة (دشمنی)

■■■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۲۰ - ۱۷):

۲۰ **۱** «تعازفَ» فعل ماضی از باب «تفاعل» است.

ترجمه: همشادرگی‌ها قبل از آموختن درس‌ها یکدیگر را شناختند.

۲۱ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۲) **تختلف:** فعل مضارع از باب «افتعال»

(۳) **نتعرّف:** فعل مضارع از باب «تفعل» / **تنساقط:** فعل مضارع از باب «تفاعل»

(۴) **ینزل:** فعل مضارع

۲۲ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) الثامنة والنصف

(۲) السابعة و خمسون دقيقةً / الثامنة إلّا عشر دقائق

(۴) الحادية عشرة وعشرون دقيقةً

۲۳ **۱۹** «تَقدَّم» از باب «تفعل» دارای دو حرف زائد است.

۲۴ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) **يُشارِكُون** (از باب «مفعولة»): دارای یک حرف زائد

(۳) **تَقدَّم** (فعل مضارع از باب «تفعیل»): دارای یک حرف زائد

(۴) **أجلسُوا** (فعل امر از باب «إفعال»): دارای یک حرف زائد

۲۵ **ترجمه گزینه‌ها:**

$$(1) 25 \times 3 = 75$$

$$(2) 34 + 59 = 93$$

$$(3) 67 - 49 = 18$$

$$(4) 76 \div 2 = 38$$

فارسی

۱ **معنی درست واژه‌ها: خیره:** سرگشته، حیران، فرمانده، لجوج، بیهوده / **وَرطه:** مهلهکه، زمین پست، هلاکت / **هنجامه:** غوغاء، دادوفریاد، شلوغی، جمعیت مردم / **تیمار:** غم، حمایت و نگاهداشت، توجّه، تیمار داشتن: غم خواری و محافظت از کسی که بیمار باشد یا به بلا و رنجی گرفتار شده باشد؛ پرستاری و خدمت کردن

۲ **معنی درست واژه‌ها: زقع:** نامه / **بیغوله:** کنج، گوشاهی دور از مردم / **کایدان:** جمع کاید، حیله‌گران / **لثیمی:** پستی، فرومایگی / **حضیض:** جای پست در زمین یا پایین کوه، فرود / **وَقْب:** هر فروفتگی اندام چون گودی چشم / **مولع:** شیقته، بسیار مشتاق، آزمند

۳ **محض:** خالص، ناب

۴ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) **هنوز ناز گرد چشم خواب آلود می‌گردد:** هنوز ناز گرد چشم خواب آلودت می‌گردد.

(۲) **ای که روز و شبت همی خوانم:** ای که روز و شب تو را همی خوانم.

(۴) **افتادت سر و کار:** سر و کارت افتاد

۵ **تساد (بیت «د»):** آتش ≠ آب

جناس (بیت «ه»): مست و دست تشخیص (بیت «ب»): جان بخشی به رخ، زلف، لب، چشم و همین طور به روز، شب، شهد، سم

حسن تعلیل (بیت «ج»): شاعر دلیل پنهان شدن ماه را در پشت ابر، شرمندگی اش از دیدن تیغ شاه و کمان ابروی معشوق می‌داند.

۶ **مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱):** توصیف‌ناپذیری خداوند

۷ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۲) تنها سخن ارزشمند، سخن گفتن از معشوق است.

(۳) پرداختن به توصیف و ستایش ممدوح

(۴) ستایش زیبایی‌های معشوق و گله از خلق و خوی دگرگون او

۸ **مفهوم گزینه‌ی (۳):** توصیه به خوش‌باشی / ستایش ممدوح مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نایابیاری دنیا

۹ **مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۲):** نایابیاری دنیا

۱۰ **مفهوم سایر گزینه‌ها:**

(۱) پیامبران در پی امور آخرت و افراد نادان در پی دنیا هستند.

(۳) بی خبری ظاهر از باطن

(۴) بی سروسامانی عاشقان / تقابل عشق و عقل

۱۱ **مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۴):** توصیه به حق‌شناسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تنها صاحب‌دلان از عهده‌ی شناخت خداوند برمی‌آیند. / خداشناسی نشانه‌ی غفلت است.

(۲) عنایت خداوند موجب کمال است.

(۳) عدم امکان شناخت راز پروردگار / تنها خداوند از حقیقت خود آگاه است.

۱۲ **مفهوم گزینه‌ی (۴):** ستایش ظاهر و باطن ممدوح

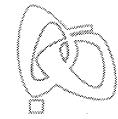
مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ترجیح باطن بر ظاهر

زبان عربی

■■■ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه یا مفهوم یا واژگان مشخص کن (۱۶ - ۱۱):

۱۱ **أرسلوا:** بفترستید؛ فعل امر است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

لدعوهم: برای دعوشاً؛ ضمیر «هم» باید ترجمه شود. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

زبان انگلیسی

۳۱ A: «می‌بخشید، باید با یک نفر در مورد اتفاق هتل‌مان صحبت کنم. متأسفانه برای چهار نفر واقعاً خیلی کوچک است.»
B: «آن آقا در پیشخوان خدمات کمکتان خواهد کرد.»
توضیح: برای بیان تصمیمات آنی و بدون برنامه‌ریزی قبلی از زمان آینده‌ی ساده (در این سؤال "will help") استفاده می‌شود.

۳۲ تمرین را در پنج دقیقه تمام کردم. آن آسان‌ترین تکلیفی بود [گه] معلم تاکنون به ما داده است.

توضیح: با توجه به مفهوم جمله و این‌که گوینده یک تمرین را به عنوان آسان‌ترین تمرین مورد اشاره قرار داده است، در جای خالی به صفت عالی نیاز داریم که شکل صحیح آن در گزینه‌ی (۳) به کار رفته است.

۳۳ شاتل فضایی مانند راکت به مدار [زمین] می‌رود و مانند هوایپما به زمین بازمی‌گردد.

- ۱) سیستم، نظام
۲) مدار
۳) بینش، دید
۴) طبیعت، ذات

۳۴ در پی یک آتش‌سوزی که کل یک ساختمان آپارتمانی را تخریب کرد بیش از چهل نفر خانه‌ی خود را از دست داده‌اند.

- ۱) به خطر انداختن، در معرض خطر قرار دادن
۲) قرار دادن، گذاشت

- ۳) جمع‌آوری کردن؛ وصول کردن
۴) تخریب کردن، ویران کردن

۳۵ فکر می‌کنم مقدار خاصی از نگرانی در مورد کار طبیعی است، ولی باید آن را تحت کنترل نگه دارید.

- ۱) خطرناک
۲) فزاینده، رو به افزایش
۳) طبیعی؛ ذاتی

کاغذ یکی از مهم‌ترین محصولاتی می‌باشد که تاکنون توسط بشر اختراط شده است. استفاده‌ی گستره‌ی از زبان نوشتاری بدون ماده‌ای ارزان و کاربردی برای نوشتن بر روی [آن] امکان‌پذیر نمی‌شد. اختراط کاغذ به این معنا بود که افراد بیش تری می‌توانستند آموزش بینند. زیرا کتاب‌های بیش تری می‌توانستند چاپ و توزیع شوند. کاغذ همراه با [استفاده از] ماشین چاپ، روش بسیار مهمی را برای منتقل کردن دانش فراهم کرد.

شما هرساله چقدر کاغذ استفاده می‌کنید؟ احتمالاً شما نمی‌توانید آن پرسش را به سرعت پاسخ دهید. در [سال] ۱۹۹۰، استفاده‌ی جهان از کاغذ حدود یک کیلوگرم برای هر نفر در سال بود. در حال حاضر برخی کشورها تا مقدار ۵۰ کیلوگرم کاغذ برای هر نفر در یک سال استفاده می‌کنند. کشورهایی مانند ایالات متحده، انگلستان و سوئیس کاغذ بیش تری را نسبت به کشورهای دیگر استفاده می‌کنند.

کاغذ مانند خیلی از چیزهای دیگری که ما امروزه استفاده می‌کنیم، ابتدا در چین درست شد. در مصر و غرب، کاغذ قبل از سال ۱۴۰۰ به صورت خیلی متداوی مورد استفاده قرار نمی‌گرفت. مصری‌ها روی نوعی از ماده‌ی ساخته شده از یک گیاه آبزی می‌نوشتند. اروپایی‌ها چندصد سال از پارشمن (کاغذ پوستی) استفاده می‌کردند. پارشمن (کاغذ پوستی) بسیار محکم بود؛ آن از پوست حیوانات جوان خاصی درست می‌شد. ما مهم‌ترین حقایق (وقایع) تاریخ اروپا را از سوابقی که روی پارشمن (کاغذ پوستی) حفظ شده بود (مانده بود)، فراگرفته‌ایم.

۲۱ در صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی آمده است که انسان نیز مانند موجودات دیگر، از این قاعده‌ی کلی جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش وجود داشته است (هدفمندی آفرینش) و گام نهادن او در این دنیا، فرصتی است که برای رسیدن به آن هدف به او داده شده است.

۲۲ در صفحه‌ی ۲۹ کتاب درسی آمده است که خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد. سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه‌ی عقل، راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم و سپس در ترجمه‌ی آیه‌ی ۳ سوره‌ی انسان آمده است که «ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاس».»

۲۳ در صفحه‌ی ۴۲ کتاب درسی و در ترجمه‌ی آیه‌ی ۶۴ سوره‌ی عنکبوت آمده است که «این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست». حدیث شریفی «من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم.» مربوط به آیه‌ی ۶۹ سوره‌ی مائدہ است. احادیث آمده در سایر گزینه‌ها با آیه‌ی صورت سؤال ارتباط معنایی دارند.

۲۴ در صفحه‌های ۵۶ و ۵۷ کتاب درسی و در بحث معاد لازمه‌ی حکمت الهی، آیه‌ی ۱۱۵ سوره‌ی مؤمنون آورده شده است که نشان‌دهنده‌ی حکمت الهی است.

۲۵ در صفحه‌ی ۶۶ کتاب درسی آمده است که رسول خدا (ص)، به بزرگان لشکرکفار و کشتنه‌شده‌گان جنگ بدر گفت: «آن چه پروردگارمان به ما وعده داده بود حق یافتیم، آیا شما نیز آن چه پروردگاران و عده داده بود، حق یافتید؟»

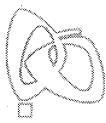
۲۶ در صفحه‌ی ۷۷ کتاب درسی آمده است که رسول خدا (ص) نیز شاهد و ناظر بر همه‌ی پیامبران و امته‌های عبارت «یعلمون ما ماقبلون: می‌دانند آن چه را که انجام می‌دهید.» اشاره به فرشتگان الهی از شاهدان قیامت دارد که مربوط به مرحله‌ی دوم قیامت است.

۲۷ در صفحه‌ی ۷۷ کتاب درسی و در ترجمه‌ی آیات ۱۰ تا ۱۲ سوره‌ی انفطار آمده است که «بی‌گمان برای شما نگهبانانی هستند که منظور فرشتگان است» و این آیه مربوط به حضور شاهدان و گواهان در مرحله‌ی دوم قیامت است.

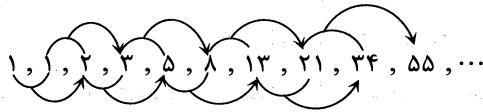
۲۸ در صفحه‌ی ۷۷ کتاب درسی و در ترجمه‌ی آیه‌ی ۶۵ سوره‌ی پس آمده است که «امروز بر دهانشان مهر می‌نهیم، و دست‌هایشان با ما سخن می‌گوید و پاهاشان شهادت می‌دهد درباره‌ی آن چه انجام داده‌اند.»

۲۹ در صفحه‌ی ۷۵ کتاب درسی آمده است که بار دیگر بانگ سهمناکی در عالم می‌بیچد و حیات مجدد انسان‌ها آغاز می‌شود که این واقعه آیه‌ی شریفه‌ی «یَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ وَ كَاتَتِ الْجِبَالُ كَثِيَّاً مَهْيَاً: در آن روز که زمین و کوهها سخت به لرده درآیند...» مربوط به واقعه‌ی تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها در مرحله‌ی اول قیامت است.

۳۰ در صفحه‌ی ۷۶ کتاب درسی و در انتهای بحث دادن نامه‌ی اعمال از واقعیت قیامت، آمده است با دیدن نامه‌ی اعمال، برخی بدکاران به انکار اعمال ناشایست خود روی می‌آورند تا جایی که برای نجات خود از مهله‌که به دروغ سوگند می‌خورند که چنین اعمالی انجام نداده‌اند، در این هنگام، خداوند شاهدان و گواهانی را حاضر می‌کند، که با وجود آن‌ها دیگر انکار کردن میسر نیست.

- ۱ ۴۳** از الگوی داده شده پیداست که مجموع هر دو جمله‌ی متولی، جمله‌ی بعدی از دنباله را می‌سازد:

$$\begin{cases} a_{10} = 55 \\ a_9 = 34 \end{cases} \Rightarrow a_{10} - a_9 = 55 - 34 = 21$$

به عبارت دیگر:

$$a_{10} = a_9 + a_8 \Rightarrow a_{10} - a_9 = a_8 = 21$$

۲ ۴۴

$$\begin{aligned} a'_1 &= a_1, a'_2 = a_4, a'_3 = a_8 \xrightarrow{\substack{\text{خاصیت وسطه‌ی هندسی در} \\ \text{دنباله‌ی هندسی}}} a'_2 = a_2 a_8 \\ \Rightarrow (a_1 + \Delta d)^3 &= (a_1 + d)(a_1 + 2d) \\ \Rightarrow a'_1 + 1 \cdot a_1 d + 2 \Delta d^2 &= a'_1 + 2a_1 d + 2d^2 \\ \Rightarrow 2a_1 d + 2 \Delta d^2 &= 0 \Rightarrow d(2a_1 + 2 \Delta d) = 0 \xrightarrow{d \neq 0} 2a_1 + 2 \Delta d = 0 \\ \Rightarrow a_1 &= \frac{-2 \Delta d}{2} = -\Delta d \end{aligned}$$

$$-8d = -\Delta d \Rightarrow -4d, -2d \Rightarrow q = \frac{1}{2}$$

$$\times \frac{1}{2} \quad \times \frac{1}{2}$$

$$a_5 = a_1 + 4d = -\Delta d + 4d = -\Delta d$$

$$a'_5 = a'_1 q^4 = (-\Delta d) \left(\frac{1}{2}\right)^4 = -\Delta d \times \frac{1}{16} = -\frac{\Delta d}{16} \Rightarrow \frac{a_5}{a'_5} = \frac{-\Delta d}{-\frac{\Delta d}{16}} = 16$$

۲ ۴۵

$$30^\circ \leq \alpha \leq 45^\circ \Rightarrow 60^\circ \leq 2\alpha \leq 90^\circ \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} \leq \sin 2\alpha \leq 1$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} \leq \frac{m-3}{2} \leq 1 \xrightarrow{x \cdot 2} \sqrt{3} \leq m-3 \leq 2$$

$$\xrightarrow{+3} 3 + \sqrt{3} \leq m \leq 5$$

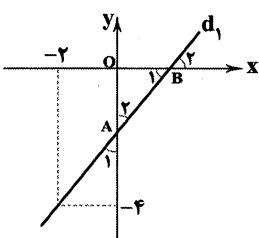
۲ ۴۶ به ازای هر زاویه‌ی دلخواه θ داریم:

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \cos \theta^2 + \left(-\frac{1}{4}\right)^2 = 1$$

$$\Rightarrow \cos \theta^2 = 1 - \frac{1}{16} = \frac{15}{16} \Rightarrow \cos \theta = \pm \frac{\sqrt{15}}{4}$$

چون که θ در ناحیه‌ی سوم مثلثاتی می‌باشد، بنابراین $\cos \theta = -\frac{\sqrt{15}}{4}$ ، پس داریم:

$$\begin{aligned} \tan \theta &= \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{1}{16} = \frac{1}{15} \\ \cot \theta &= \frac{\cos \theta}{\sin \theta} = \frac{\cos \theta}{\sin \theta} = \frac{15}{16} \end{aligned}$$

۳ ۴۷ ابتدا شکل را کامل می‌کنیم:

۱ ۵۱ با توجه به $-2 < x < 6$ خواهیم داشت:

$$6x < 2 \Rightarrow x < \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

$$\begin{aligned} A &= \sqrt{(9-27x)} \sqrt{\frac{(x^3-x^2+\frac{x}{3}-\frac{1}{27})}{-27}} \\ &= \sqrt{(9-27x)} \sqrt{\frac{(\frac{x-1}{3})^3}{(-3)^3}} = \sqrt{(9-27x)} \times \frac{(x-\frac{1}{3})}{-3} \\ &= \sqrt{\frac{27(\frac{1}{3}-x)(\frac{1}{3}-x)}{3}} = \sqrt{9(\frac{1}{3}-x)^2} = 3|\frac{1}{3}-x| \\ &\underline{\underline{3(\frac{1}{3}-x)=1-3x}} \end{aligned}$$

۱ ۵۲

$$①, \sqrt[3]{2^3}, \sqrt[3]{2^6}, \sqrt[3]{2^9}, \dots$$

توان هایی که با دایره مشخص شده، تشکیل دنباله‌ی مثلثی با جمله‌ی عمومی $t_n = \frac{n(n+1)}{2}$ می‌دهند، پس در دنباله‌ی داده شده داریم:

$$a_n = \sqrt[n]{\frac{n(n+1)}{2}} = \sqrt[n]{\frac{n(n+1)}{2^n}} = \sqrt[n]{\frac{n+1}{2^n}} \quad (n \geq 2), a_1 = 2$$

$$a_n = 6 \Rightarrow 6 = \sqrt[n]{\frac{n+1}{2^n}} \Rightarrow 6^n = \frac{n+1}{2^n} \Rightarrow \frac{n+1}{2^n} = 6$$

$$\Rightarrow n+1 = 12 \Rightarrow n = 11$$

قبل از جایگذاری مقادیر، بهتر است عبارت را ساده کنیم:

$$\begin{aligned} \frac{x^4 + xy^3 - x^3y - y^4}{x^3 - xy^2 - yx^2 + y^3} &= \frac{x(x^3 + y^3) - y(x^3 + y^3)}{x(x^2 - y^2) - y(x^2 - y^2)} \\ &= \frac{(x+y)(x^3 + y^3)}{(x-y)(x^2 - y^2)} = \frac{(x+y)(x^2 - xy + y^2)}{(x-y)(x+y)} = \frac{x^2 - xy + y^2}{x-y} \\ &= \frac{(1-\sqrt{2})^2 - (1-\sqrt{2})(-1-\sqrt{2}) + (-1-\sqrt{2})^2}{1-\sqrt{2} - (-1-\sqrt{2})} \\ &= \frac{(3-2\sqrt{2}) + (1-2) + (3+2\sqrt{2})}{1-\sqrt{2} + 1 + \sqrt{2}} = \frac{5}{2} \end{aligned}$$

۲ ۵۴

با دسته‌بندی شروع می‌کنیم:

$$\underline{\underline{x^2 + 4y^2 - 4xy - 2x + 4y}} = (x-2y)^2 - 2(x-2y)$$

$$\underline{\underline{x-2y=a}} \quad a^2 - 2a$$

در صورت تشخیص روش دسته‌بندی و استفاده از اتحاد و فاکتورگیری، این مسئله به راحتی قابل حل است.

۲ ۵۵

$$\begin{aligned} x^6 - 5x^4 - 36x^2 &= x^2(x^4 - 5x^2 - 36) \\ &= x^2(x^2 - 9)(x^2 + 4) = x^2(x-3)(x+3)(x^2 + 4) \end{aligned}$$

می‌دانیم که $\hat{A}_1 = 30^\circ$ می‌باشد، بنابراین $\hat{A}_2 = 30^\circ$ است. در مثلث AOB با:

توجه به مجموع زوایای داخلی می‌توان فهمید که:

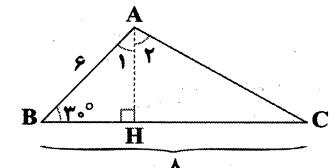
$$\hat{O} + \hat{A}_2 + \hat{B}_1 = 180^\circ \Rightarrow \hat{B}_1 = 60^\circ \Rightarrow \hat{B}_2 = 60^\circ$$

پس خط d_1 با جهت مثبت محور طول‌ها زاویه‌ی 60° می‌سازد.

$$m = \tan 60^\circ = \sqrt{3} \Rightarrow y + 4 = \sqrt{3}(x + 2)$$

$$\Rightarrow d_1 : y = \sqrt{3}x + (2\sqrt{3} - 4) \xrightarrow{x=0} y = 2\sqrt{3} - 4$$

مثلث ABC را رسم می‌کنیم:

مثلث ABH یک مثلث قائم‌الزاویه می‌باشد، بنابراین می‌توان دریافت که $\hat{A}_1 = 60^\circ$ می‌باشد.

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} \cdot AB \cdot BC \cdot \sin \hat{B} = \frac{1}{2} \times 6 \times 8 \times \frac{1}{2} = 12$$

در مثلث ABH می‌توان نوشت:

$$\sin 30^\circ = \frac{AH}{AB} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{AH}{6} \Rightarrow AH = 3$$

$$S_{\Delta ABH} = \frac{1}{2} \cdot AB \cdot AH \cdot \sin \hat{A}_1 = \frac{1}{2} \times 6 \times 3 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{9}{2}\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \frac{S_{\Delta ABC}}{S_{\Delta ABH}} = \frac{12}{\frac{9}{2}\sqrt{3}} = \frac{24}{9\sqrt{3}} = \frac{8}{3\sqrt{3}} \times \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = \frac{8\sqrt{3}}{9}$$

روش اول:

$$\begin{aligned} \left(\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} \right)^2 (\cos^2 x) &= \left(\frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin x \cos x} \right)^2 (\cos^2 x) \\ &= \frac{1}{\sin^2 x \cos^2 x} \cdot \cos^2 x = \frac{1}{\sin^2 x} \end{aligned}$$

روش دوم:

$$= (1 + \tan^2 x + 1 + \cot^2 x)(\cos^2 x)$$

$$= (1 + \tan^2 x + 1 + \cot^2 x)(\cos^2 x)$$

$$= \left(\frac{1}{\cos^2 x} + \frac{1}{\sin^2 x} \right) (\cos^2 x) = 1 + \frac{\cos^2 x}{\sin^2 x} = 1 + \cot^2 x = \frac{1}{\sin^2 x}$$

روش اول:

کافیست که تک تک جملات صورت و مخرج را بر $\cos \alpha$ تقسیم کنیم.

$$\frac{\sin \alpha + 2 \cos \alpha}{2 \sin \alpha - 3 \cos \alpha} = \frac{\frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} + \frac{2 \cos \alpha}{\cos \alpha}}{\frac{2 \sin \alpha}{\cos \alpha} - \frac{3 \cos \alpha}{\cos \alpha}} = \frac{\tan \alpha + 2}{2 \tan \alpha - 3} = \frac{4}{1} = 4$$

روش دوم:

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$\tan \alpha = 2$$

$$\Rightarrow \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = 2 \Rightarrow \sin \alpha = 2 \cos \alpha \quad (1)$$

$$\frac{\sin \alpha + 2 \cos \alpha}{2 \sin \alpha - 3 \cos \alpha} \stackrel{(1)}{=} \frac{2 \cos \alpha + 2 \cos \alpha}{2(2 \cos \alpha) - 3 \cos \alpha} = \frac{4 \cos \alpha}{\cos \alpha} = 4$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) این عبارت تنها برای پارامسی صدق می‌کند که محتویات گوارش نیافتد.
و اکوئل غذایی از طریق منفذ دفعی یاخته به بیرون رانده می‌شود.
- (۲) این عبارت تنها در جانداران دارای حفره‌ی گوارشی صحیح است که ذرات غذایی پس از گوارش نسبی برون‌یاخته‌ای در حفره‌ی گوارشی به کمک ذره‌خواری به گروهی از یاخته‌های درونی حفره وارد می‌شوند و ادامه‌ی گوارش در آن‌جا از سرگرفته می‌شود.
- (۳) این عبارت فقط در جانداران دارای حفره‌ی گوارشی صحیح است زیرا در این جانداران پس از ورود غذا به پیکرده‌ی جاندار و درون حفره‌ی گوارشی، آنزیم‌های برون‌یاخته‌ای ترشح می‌شوند و فعالیت خود را آغاز می‌کنند تا غذا را به طور نسبی گوارش کنند و پس از آن غذا برای ادامه‌ی گوارش وارد یاخته‌های درونی این حفره می‌شود.

۶۲ در پرنده‌ی دانه‌خوار، محل شروع گوارش شیمیایی، معده می‌باشد که معده بعد از چینه‌دان قرار دارد؛ نه قبل از چینه‌دان؛ اما در ملخ محل شروع گوارش شیمیایی، دهان است که دهان قبل از چینه‌دان قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) در کرم خاکی، سنگدان فقط جایگاه گوارش مکانیکی است که قبل از روده که محل جذب غذا است، قرار دارد. در پرنده‌ی دانه‌خوار نیز سنگدان محل گوارش مکانیکی است که در این پرنده سنگدان، قبل از روده که محل جذب غذا است، قرار دارد.
- (۲) در ملخ جایگاه جذب مواد مغذی کوچک معده است که معده قبل از روده قرار دارد، اما در کرم خاکی جایگاه جذب همان روده است و نمی‌توان گفت روده قبل از روده قرار دارد.
- (۳) در کرم خاکی محل شروع گوارش مکانیکی سنگدان است که سنگدان قبل از محل شروع گوارش شیمیایی که روده است قرار دارد، اما در ملخ محل شروع گوارش مکانیکی پیش‌معده است؛ که پیش‌معده بعد از بخش‌های اطراف دهان که در ملخ محل شروع گوارش مکانیکی است، قرار دارد.

۶۳ در حفره‌ی گوارشی که در گروهی از مرجانیان دیده می‌شود، غذا ابتدا گوارش برون‌یاخته‌ای می‌شود سپس گوارش درون‌یاخته‌ای. در نتیجه پس از گوارش نسبی غذا در حفره، که گوارش برون‌یاخته‌ای است غذا باید توسط یاخته‌های درون حفره، ذره‌خواری شود و می‌دانید که فرایند ذره‌خواری که فاگوسیتوز است، فرایندی انرژی خواه است و نیاز به صرف انرژی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) طبق شکل ۳۸ صفحه‌ی ۳۶ کتاب زیست‌شناسی (۱)، یاخته‌های تشکیل‌دهنده‌ی حفره‌ی گوارشی، شکل و اندازه‌های یکسان ندارند. یاخته‌های درونی با یاخته‌های لایه‌ی بیرونی حفره تفاوت دارند. یاخته‌های درونی بیشتر شکل شبیه به استوانه دارند، اما یاخته‌های بیرونی بیشتر شبیه یاخته‌های مکعبی شکل هستند. یاخته‌های درونی نیز برخی تازک دارند و برخی فاقد تازک می‌باشند.

(۲) یاخته‌های لایه‌ی خارجی حفره‌ی گوارشی زایده ندارند و این بعضی از یاخته‌های لایه‌ی داخلی حفره‌ی گوارشی هستند که با داشتن زایده‌هایی در گوارش غذا نقش ایفا می‌کنند.

(۳) جهت حرکت ذرات درشت در حفره‌ی گوارشی، دو طرفه است زیرا این حفره فقط یک سوراخ دارد که هم برای ورود مواد غذایی و هم برای خروج مواد دفعی و گوارش نیافتد.

۵۶ چون معادله ریشه‌ی مضاعف دارد باید $\Delta = 0$ باشد (شرط اول) و چون ریشه‌ی مضاعف آن مثبت است باید $x = \frac{-b}{2a} = \frac{m}{6}$ باشد (شرط دوم).

$$\Delta = b^2 - 4ac \xrightarrow{\Delta=0} \Delta = m^2 - 4(3)(4) = 0 \\ \Rightarrow m^2 - 48 = 0 \Rightarrow m^2 = 48 \Rightarrow m = \pm \sqrt{48} = \pm 4\sqrt{3}$$

با توجه به شرط دوم، m باید مثبت باشد، بنابراین $m = 4\sqrt{3}$ قابل قبول می‌باشد.

۵۷ چون معادله دارای دو ریشه‌ی حقیقی متمایز است، پس $\Delta > 0$:
 $\Delta = b^2 - 4ac = k^2 - 4(-2)(-8) \xrightarrow{\Delta>0} k^2 - 64 > 0$
می‌توانیم با استفاده از گزینه‌ها مقدار موردنظر را پیدا کنیم.

$$1) k = 10 \Rightarrow 100 - 64 > 0 \quad \checkmark$$

$$2) k = 7 \Rightarrow 49 - 64 < 0 \quad \times$$

$$3) k = 8 \Rightarrow 64 - 64 = 0 \quad \times$$

$$4) k = 9 \Rightarrow 81 - 64 > 0 \quad \checkmark$$

چون کم‌ترین مقدار k خواسته شده است، پس $k = 9$ می‌باشد.

$$a. \quad 4a + 3 = 45 \\ a \quad \boxed{} \\ \Rightarrow 4a^2 + 3a - 45 = 0 \\ \Delta = 9 - 4(4)(-45) = 9 + 720 = 729 \\ a_1 = \frac{-3 + 27}{8} = \frac{24}{8} = 3 \quad \checkmark \\ a_2 = \frac{-3 - 27}{8} = \frac{-30}{8} \quad \times \\ \text{عرض: } a = 3 \quad 4a + 3 = 12 + 3 = 15 \\ 18 = 2(3 + 15) = 36 \quad \text{محیط}$$

۵۹ با توجه به شکل مشخص است که این معادله دارای یک ریشه‌ی مضاعف است، پس:

$$\Delta = 0 \Rightarrow a^2 - 4b = 0 \Rightarrow a^2 = 4b \quad (*) \\ \text{از طرفی مقدار ریشه‌ی مضاعف برابر ۴ می‌باشد، بنابراین:}$$

$$x = \frac{a}{\sqrt{2}} = 4 \Rightarrow a = 8 \quad (**)$$

$$(*) , (**) \Rightarrow 64 = 4b \Rightarrow b = 16 \Rightarrow a + b = 8 + 16 = 24$$

۶۰ اگر x_1 و x_2 ریشه‌های معادله‌ی متناظر باشند، داریم:

$$y = a(x - x_1)(x - x_2) \\ \Rightarrow y = a(x - 1)(x - 3) \Rightarrow y = a(x^2 - 4x + 3) \\ (0, -3) \Rightarrow -3 = a(0 - 0 + 3) \Rightarrow a = -1$$

$$y = -x^2 + 4x - 3 \quad \text{معادله‌ی سهمی}$$

زیست‌شناسی

۶۱ از جاندارانی که برای گوارش غذا، واکوئل گوارشی تشکیل می‌دهند، می‌توان به پارامسی اشاره کرد که یک تک‌یاخته‌ای است که از طریق دهان سلولی خود می‌تواند ذرات غذایی را فاگوسیتوز کند و همچنین می‌توان به گروهی از مرجانیان از جمله هیدر اشاره کرد که پریاخته‌ای هستند و حفره‌ی گوارشی دارند. در همه‌ی این جانداران، غذا می‌تواند توسط یاخته‌ای یا یاخته‌های بدن فاگوسیتوز شود و پس از آن اندامک لیزوزوم که نوعی ساختار سلولی است به واکوئل غذایی تازه تشکیل شده بپیوندد و آنزیم‌های خود را بر سر غذا بریزد و آن‌ها را گوارش کند.

۶۷ موارد «ب» و «ج» عبارت صورت سؤال را به درستی تکمیل می‌کنند.

بررسی موارد:

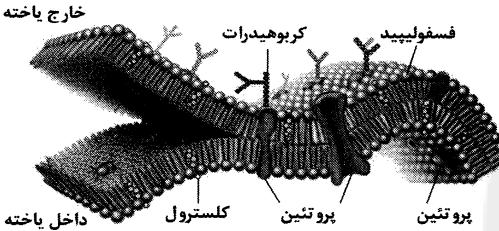
(الف) کیسه‌ی صفراء در ذخیره‌ی صفرا نقش دارد و در سمت راست بدن قرار گرفته است، اما بندراره انتهای مری کارده است که در سمت چپ بدن قرار گرفته است.

(ب) منظور معده است که سلول‌های سازنده‌ی اسید دارد. معده زیر کبد (اندامی) که سیاهرگ روده به آن وارد می‌شود) قرار دارد.

(ج) پانکراس تحت تأثیر هورمون سکرتین قرار می‌گیرد و معده گاسترین می‌سازد و هر دو توانایی ساخت لیپاز را دارند.

(د) کبد در ذخیره‌سازی و تولید گلیکوز نقش دارد. کیلومیکرون‌ها همواره با لنف به خون وارد و لیپیدهای آن در کبد ذخیره می‌شوند، در کبد از این لیپیدها لیپوبوتین‌هایی مانند LDL و HDL ساخته می‌شود.

۶۸ منظور غشای پلاسمایی یاخته می‌باشد که دارای خاصیت نفوذپذیری انتخابی است، یعنی فقط پرخی مولکول‌ها و یون‌ها می‌توانند از آن عبور کنند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) حرکت از جای پرترکم به جای کمترکم به صورت انتشار انجام می‌شود که می‌تواند به صورت ساده (بدون نیاز پروتئین) و تسهیل شده (به کمک پروتئین) انجام شود.

(۲) لیپیدهای غشا شامل فسفولیپید (تعداد زیاد) و کلسترول (تعداد کم) است. کلسترول‌ها در هر لایه بین فسفولیپیدها قرار دارند و در اتصال به پروتئین‌های سطحی قرار ندارند.

(۳) زنجیره‌های قندی می‌توانند به بخش لیپیدی (گلیکولیپید) یا بخش پروتئینی (گلیکوپروتئین) متصل شوند.

(۴) ذرات بزرگ توسط درون بری (آندوسیتوز) و برون رانی (اگزوسیتوز) منتقل می‌شوند.

۶۹ منظور بخش مبادله‌ای دستگاه تنفس است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در بخش مبادله‌ای دستگاه تنفس ۳ نوع یاخته (نوع اول، نوع دوم و ماکروفازها) وجود دارد.

(۲) سطح داخلی حبابک‌ها (سطحی که در تماس با هوا است) از لایه‌ی نازک از آب پوشیده شده است که برای احتلال گازهای تنفسی ضروری می‌باشد.

(۳) آخرین خط دفاع دستگاه تنفس، مربوط به گروهی از یاخته‌های دستگاه ایمنی بدن به نام درشت‌خوار (ماکروفاز) است.

(۴) عامل سطح فعل (سورفاکтанت) از بعضی یاخته‌های حبابک‌ها (یاخته‌های نوع دوم) ترشح می‌شود.

۷۰ برسی گزینه‌ها:

(۱) منظور بافت پوششی است که در ارتباط با لوله‌ی گوارش در دهان و مری از نوع سنگفرشی چند لایه و در معده و روده از نوع استوانه‌ای تک‌لایه می‌باشد.

(۲) بافت پوششی غده‌ای در ایجاد غدد بزاقی نقش دارند. بافت پوششی دارای فضای بین یاخته‌ای اندک است.

(۳) منظور بافت چربی است.

۶۴ همه‌ی موارد نادرست هستند. از جمله بخش‌هایی از لوله‌ی گوارش ملخ که در گوارش شیمیایی درشت مولکول‌های غذایی نقش دارند، می‌توان به دهان اشاره کرد که با آمیلаз ترشح شده از غدد بزاقی، در گوارش کربوهیدرات‌ها نقش دارد و می‌توان به چینه‌دان اشاره کرد که با داشتن آمیلاز بزاق در ادامه‌ی گوارش کربوهیدرات‌ها نقش ایفا می‌کند و هم‌چنین پیش‌معده، کیسه‌هایی معده و معده نیز در گوارش شیمیایی غذا نقش ایفا می‌کنند.

بررسی موارد:

(الف) چینه‌دان توانایی خرد کردن ذرات غذایی و گوارش مکانیکی غذا را ندارد.

(ب) معده در جذب ذرات حاصل از گوارش شیمیایی نقش اصلی را ایفا می‌کند و محل اصلی جذب ذرات کوچک مغذی معده است.

(ج) یاخته‌های دیواره‌ی چینه‌دان توانایی ترشح آنزیم‌های گوارشی به فضای لوله‌ی گوارش را ندارند و آنزیمی که در چینه‌دان فعالیت می‌کند آنزیم آمیلاز بزاق است که گوارش کربوهیدرات‌ها را به عهده دارد.

۶۵ در گوسفند که جانوری نشخوارکننده است، غذا پس از بلع، اول وارد سیرابی می‌شود و تحت تأثیر حرارت بدن، میکروب‌ها و حرکات سیرابی گوارش میکروبی آن آغاز می‌شود و در بلع دوم نیز غذا به سیرابی وارد می‌شود و حالت مایع پیدا می‌کند. در هر دوی این‌ها غذا پس از خروج از سیرابی وارد نگاری می‌شود؛ نگاری کوچک‌ترین بخش معده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) غذا فقط هنگامی می‌شود که تواند تحت تأثیر میکروب‌ها و حرارت بدن و حرکات سیرابی قرار بگیرد؛ که برای بار اول وارد سیرابی شده باشد چون هنگامی که برای بار دوم وارد سیرابی می‌شود از قبل گوارش شیمیایی آن آغاز شده بود.

(۲) غذا هنگامی بیشتر حالت مایع پیدا می‌کند که به طور کامل جویده شده باشد و برای بار دوم به سیرابی وارد شود و از آن‌جا به نگاری جریان می‌یابد.

(۳) پس از بلع اول غذا وارد سیرابی می‌شود و وقتی گوارش اولیه‌ی آن انجام می‌شود، غذا از سیرابی خارج و به نگاری وارد می‌شود و سپس بار دیگر به مری و دهان وارد می‌شود تا به طور کامل جویده شود.

۶۶ در نشخوارکننده‌گان همانند گاو و گوسفند، میکروب‌های موجود در سیرابی؛ در گوارش سلولز نقش دارند. در گیاه‌خواران غیرنشخوارکننده نیز مانند اسب میکروب‌های تجزیه‌کننده سلولز در روده‌ی باریک قرار ندارند و در روده‌ی کور این کار را انجام می‌دهند، بنابراین روده‌ی باریک هر دوی این جانداران در گوارش سلولز نقشی ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در نشخوارکننده‌گان وجود میکروب‌ها برای گوارش سلولز در معده ضروری است، اما در گیاه‌خواران غیرنشخوارکننده برخلاف این‌که وجود میکروب‌ها برای گوارش سلولز ضروری است، اما این اتفاق در معده رخ نمی‌دهد.

(۲) اتفاقاً در گیاه‌خواران غیرنشخوارکننده عمل گوارش میکروبی پس از گوارش آنزیمی انجام می‌شود. در نشخوارکننده‌گان ابتدا گوارش میکروبی در سیرابی انجام می‌شود و سپس گوارش آنزیمی از شیرдан به بعد انجام می‌شود.

(۳) نشخوارکننده‌گان همانند گیاه‌خواران غیرنشخوارکننده، گیاه‌خوار هستند و در گیاه‌خواران و علف‌خواران طول لوله‌ی گوارش نسبت به اندازه‌ی بدن بیشتر است.

پاسخ دهم تجربی

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

- ۷۴** در دیواره‌ی حبابک‌ها، دو نوع یاخته‌ی پوششی وجود دارد، نوع اول و نوع دوم. برای این‌که اکسیژن و کربن دی‌اکسید بین هوا و خون مبادله شوند، این مولکول‌ها باید از ضخامت دیواره‌ی حبابک‌ها و دیواره‌ی مویرگ‌ها عبور کنند. هر دو دیواره، از بافت پوششی سنتگفرشی یک‌لایه ساخته شده‌اند که بسیار نازک است، پس هر دو یاخته بر روی شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی (غشای پایه) قرار گرفته‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

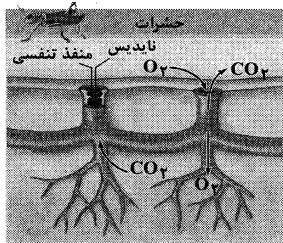
- (۱) یاخته‌های نوع دوم با ترشح سورفاکتانت، با کاهش نیروی کشش سطحی، باز شدن کیسه‌ها را آسان می‌کنند.

- (۲) یاخته‌های درشت‌خوار (ماکروفاز)، باکتری‌ها و ذرات گرد و غباری را که از مخاط مزکدار گریخته‌اند، نابود می‌کنند، نه یاخته‌های پوششی دیواره‌ی حبابک‌ها.

دقت کنید: ماکروفازها جزو یاخته‌های دیواره‌ی حبابک‌ها محسوب نمی‌شوند.

- (۴) ترشحات مخاطی تا نایزک مبادله‌ای دیده می‌شود و در سطح یاخته‌های درون حبابک، ترشحات مخاطی دیده نمی‌شود.

- ۷۵** **۱** نایدیس‌ها، لوله‌های منشعب و مرتبط به هم هستند که از طریق منافذ تنفسی سطح بدن، به خارج راه دارند و معمولاً ساختاری جهت بستن منافذ دارند که مانع از هدر رفتن آب بدن می‌شود. منافذ تنفسی در ابتدای نایدیس قرار دارد. نایدیس به انشعابات کوچکتری تقسیم می‌شود. انشعابات پایانی، که در کنار تمام یاخته‌های بدن قرار می‌گیرند، بن‌بست بوده و دارای مایعی است که تبادلات گازی را ممکن می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) چون متوسط فاصله‌ی یاخته‌ها از نایدیس‌های انتهایی در حد چند میکرون است، انتقال گازها بین نایدیس و یاخته‌های بدن از طریق انتشار است.

- (۳) در این جانوران، دستگاه گردش مواد نقشی در انتقال گازهای تنفسی برعهده ندارد.

- (۴) سطح تنفسی در همه‌ی جانوران دارای مایعی هستند که تبادل گازهای تنفسی را ممکن می‌کند.

- ۷۶** در پی مسطح شدن ماهیچه‌ی دیافراگم (میان‌بند) یعنی تحریک عصبی دیافراگم و انقباض آن، عمل دم اتفاق می‌افتد، در طی عمل دم اکسیژن از کیسه‌های حبابکی وارد مویرگ‌ها و از آن‌جا وارد سیاهرگ‌های ششی می‌شود و به دنبال آن میزان غلظت اکسیژن سیاهرگ‌های ششی افزایش خواهد یافت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بعد از کاهش فشار هوای درون شش‌ها یعنی عمل دم، ورود هوا به درون شش‌ها و ورود اکسیژن به درون مویرگ‌های اطراف کیسه‌های حبابکی افزایش (نه کاهش) خواهد یافت.

- (۲) با ترشح ماده‌ی سورفاکتانت توسط یاخته‌های پوششی نوع دوم دیواره‌ی حبابک ششی، کشش سطحی مایع پوشاننده سطح داخلی حبابک‌ها کاهش می‌یابد و این ارتباطی به مراحل دم و بازدم ندارد.

- (۴) هوای مرده وارد مجاري تنفسی می‌شود و هرگز وارد کیسه‌های هوایی نمی‌شود.

دقت کنید: در ساختار غشا لبیدهای مانند کلسترول و فسفولیپید وجود دارد، اما چربی یافت نمی‌شود.

نکته: لبیدهای ساختاری $\rightarrow$ فسفولیپیدها و کلسترول
ذخیره‌ای $\rightarrow$ چربی‌ها (تری‌گلیسریدها)

- (۴) منظور بافت پیوندی سست است که در مقایسه با بافت پیوندی متراکم، تعداد یاخته بیشتر و مقاومت کم‌تر می‌باشد.

۷۱

استراحت عمومی $\rightarrow$ ۰/۴ ثانیه	مراحل دوره‌ی قلبی $\rightarrow$ ۰/۱ ثانیه
سیستول دهلیزها $\rightarrow$ ۰/۳ ثانیه	سیستول بطن‌ها $\rightarrow$ ۰/۳ ثانیه

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در مرحله‌ی استراحت عمومی تمامی حفرات قلب در حالت استراحت قرار دارند.

- (۲) در مرحله‌ی سیستول دهلیزها دریچه‌های سینی بسته هستند، بنابراین مانع برای خروج خون از بطن‌ها وجود دارد.

- (۳) پایان استراحت عمومی با تحریک گره پیشاپنگ همراه است.

- (۴) مرحله‌ی قبل سیستول دهلیزها، استراحت عمومی است که در هر دو مرحله دریچه‌های دهلیزی - بطنه باز هستند.

- ۷۲** موارد «ج» و «د» به درستی بیان شده‌اند.

بررسی موارد:

- (الف) ممکن است با مشاهده‌ی پیشرفت‌ها و آثار علم زیست‌شناسی، این تصور در ذهن ما شکل بگیرد که این علم به اندازه‌ای توانا و گسترد است که می‌تواند به همه‌ی پرسش‌های انسان پاسخ دهد و همه‌ی مشکلات زندگی ما را حل کند؛ در حالی که این طور نیست. به طور کلی علم تجربی، محدودیت‌هایی دارد و نمی‌تواند به همه‌ی پرسش‌های ما پاسخ دهد و از حل برخی مسائل بشری ناتوان است.

- (ب) در زیست‌شناسی، فقط ساختارها و یا فرایندهایی را بررسی می‌کنیم که به طور مستقیم یا غیرمستقیم قابل مشاهده و اندازه‌گیری‌اند.
(ج) امروزه در زیست‌شناسی، با استفاده از دنا (DNA) افراد، هویت انسان‌ها را به آسانی شناسایی می‌کنند.

- (د) علم زیست‌شناسی می‌تواند در مبارزه با آفات‌های گیاهان کشاورزی، در حفظ تنوع زیستی و بهبود طبیعت و زیستگاه‌ها نیز به ما کمک کند.

۷۳

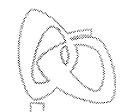
- در بخش هادی دستگاه تنفس، غضروفهای C شکل در نای دیده می‌شود، نایزک‌ها به دلیل عدم وجود غضروف می‌توانند مقدار هوای ورودی و خروجی را تنظیم کنند؛ ولی نای نمی‌تواند تغییر قطر دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ابتدای مسیر ورود هوا در بینی، از پوست نازکی پوشیده شده است که موهای آن، مانع در برابر ورود ناخالصی‌های هوا ایجاد می‌کند. با پایان یافتن این پوست در بینی، مخاط مزکدار آغاز می‌شود که در اغلب بخش‌های مجاری هادی ادامه پیدا می‌کند.

- (۳) در محل حضور پرده‌های صوتی، حنجره (در ابتدای نای واقع است) دو کار مهم انجام می‌دهد. یکی آن‌که دیواره‌ی غضروفی آن، مجرای عبور هوا را باز نگه می‌دارد و دیگر آن‌که در پوششی به نام برچاکنای (اپی‌گلوت) دارد، که مانع ورود غذا به مجرای تنفسی می‌شود.

- (۴) با پایان یافتن پوست نازک در بینی، مخاط مزکدار آغاز می‌شود که در سراسر مجاری هادی بعدی نیز ادامه پیدا می‌کند. این مخاط، یاخته‌های مزکدار فراوان و ترشحات مخاطی دارد. در این ترشحات مواد ضدمیکروبی وجود دارد. مزک‌ها با حرکت ضربانی خود، ترشحات مخاطی و ناخالصی‌های به دام افتاده در آن را به سمت حلق حرکت می‌دهند.

۲۷ موارد «ج» و «د» به درستی بیان شده‌اند.

بررسی موارد:

۴) هم لایه‌ی داخلی و هم خارجی قلب حداقل دو نوع بافت در ساختار خود دارند، ولی فقط لایه‌ی خارجی آن که از پیراشامه و برونشامه تشکیل شده است، دارای فضای می‌باشد که از مایع آبکی پر شده است.

فیزیک

۳ ۸۱ هنگام مدل‌سازی یک پدیده‌ی فیزیکی می‌توان برخی از اثرهای جزئی را نادیده گرفت (نه اثرهای مهم‌تر و تعیین‌کننده را).

۲ ۸۲ مقدار ماده و جریان الکتریکی از کمیت‌های اصلی و نیوتون و پاسکال از یکاهای فرعی می‌باشند.

بررسی گزینه‌ها:

$$\text{۱} \quad C = 0.046 \times 10^{-12} \text{ F} = 0.046 \times 10^{-14} \text{ C}$$

$$\text{۲} \quad 47 \text{ kg} = 47 \times 10^3 \text{ g} = 4.7 \times 10^4 \text{ g}$$

$$\text{۳} \quad 4 \mu\text{J} = 4 \times 10^{-6} \text{ J}$$

$$\text{۴} \quad 3.0 \times 10^{-15} \mu\text{s} = 3.0 \times 10^{-15} \times 10^{-6} \text{ s} = 3.0 \times 10^{-21} \text{ s}$$

$$= 3.0 \times 10^{-20} \text{ s}$$

۳ ۸۴ به طور کلی، خطای اندازه‌گیری در ابزارهای مدرج، $\pm \frac{1}{3}$ برابر دقت آن ابزار و در ابزارهای رقمی، ± 1 برابر دقت آن ابزار است.

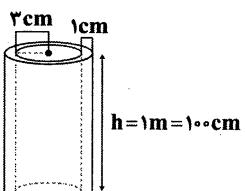
۱ ۸۵

تعداد افراد $\times$ تعداد روزهای سال $\times$ صرف‌جویی هر فرد = آب ذخیره‌شده
 $7 \times 365 \times 70,000,000 = 5 \times 3 / 65 \times 10^2 \times 7 \times 10^7$
 $= 5 \times 365 \times 10^8 = 10^{11}$ آب ذخیره‌شده

۴ ۸۶ با توجه به نمودار و رابطه‌ی چگالی داریم:

$$P = \frac{m}{V} = \frac{3}{9} = \frac{1 \text{ kg}}{\frac{3}{15} \text{ m}^3} \Rightarrow m = 5 \text{ kg} = 5000 \text{ g}$$

۲ ۸۷ برای به دست آوردن جرم یک متر از لوله، ابتدا باید حجم آن را محاسبه کنیم. حجم لوله برابر تفاضل حجم استوانه‌ی بزرگ و استوانه‌ی توخالی است:

$$V = V_{\text{کل}} - V_{\text{توخالی}} = \pi r^2 h - \pi R^2 h$$

$$\Rightarrow V = 3 \times 10^0 \times (4^2 - 3^2) = 210 \text{ cm}^3 \times \frac{10^{-6} \text{ m}^3}{1 \text{ cm}^3}$$

$$\Rightarrow V = 2.1 \times 10^{-3} \text{ m}^3$$

$$P = \frac{m}{V} \Rightarrow 4 \times 10^3 = \frac{m}{2.1 \times 10^{-3}}$$

$$\Rightarrow m = 4 \times 10^3 \times 2.1 \times 10^{-3} = 8.4 \text{ kg}$$

۱ ۸۸ مجموع انرژی ذرات سازنده‌ی یک جسم، انرژی درونی نام دارد.

(الف) با پر شدن بیش از حد شش‌ها، پیامی به مرکز تنفس در بصل النخاع (نه پل مغز) صادر می‌شود که بلاfacسله ادامه‌ی دم را متوقف می‌کند.

(ب) گیرنده‌های موجود در سرخرگ آئورت، با کاهش اکسیژن خون (نه افزایش کربن دی‌اکسید) به بصل النخاع پیام عصبی می‌فرستند.

(ج) مرکز تنفس در پل مغز، می‌تواند مدت زمان دم را تنظیم کند. پل مغز، با اثر بر مرکز تنفس در بصل النخاع، دم را خاتمه می‌دهد.

دقت کنید: پل مغزی نمی‌تواند به طور مستقیم دم را متوقف کند و این کار با بصل النخاع انجام می‌دهد.

(د) گیرنده‌های شیمیایی حساس به کاهش اکسیژن در سرخرگ آئورت می‌باشد. وقتی که میزان اکسیژن خون در سرخرگ آئورت کاهش پیدا کند، از این گیرنده‌ها پیام عصبی به بصل النخاع ارسال می‌شود و در نتیجه، تنفس افزایش پیدا می‌کند.

۱ ۲۸ در دوره‌ی قلبی یک انسان سالم در حال استراحت، شنیدن صدای اول قلب را پیش از شروع انقباض بطن‌ها که مربوط به بسته شدن دریچه‌های دولختی و سهلختی قلبی است، داریم که $0/1$ ثانیه قبل از این انقباض، دهیزها شروع می‌شود که ناشی از تحریکات بافت گرهی است که در سرتاسر بافت میوکارد دهیزها منتشر شده است (همیشه اول تحریک داریم بعد عمل انقباض).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ۰/۰ ثانیه پس از این انقباض، پیان انقباض بطن‌ها را داریم، فشار خون سرخرگ خارج شده از قلب به 120 میلی‌لیتر در ثانیه نمی‌رسد، این 120 میلی‌لیتر بر ثانیه مربوط به زمانی است که اوچ انقباض بطن‌ها را داریم و فشار خون آئورت به این حد ماقسیم می‌رسد، یعنی تقریباً وسط‌های انقباض بطن‌ها، نه در پایان آن که فشار آئورت این مقدار باشد.

(۳) انتشار تحریک از گره دهیزی - بطنی به دیواره‌ی بین دو بطن، قبل از شنیدن صدای اول قلب انقباض می‌افتد.

(۴) $0/0$ ثانیه قبل از این انقباض می‌شود $0/1$ ثانیه بعد از شروع استراحت عمومی، در استراحت عمومی دریچه‌های سینی بسته هستند و خون اجازه خروج از قلب را ندارد.

۲ ۷۹ همواره بعد و قبل از سیستول (انقباض) بطن‌ها، فشار خون درون سرخرگ‌ها از جمله سرخرگ آئورت کاهش می‌یابد، در واقع از اواخر انقباض بطن‌ها تا شروع انقباض بطن در ضربان بعدی، فشار خون در آئورت و سرخرگ‌ها به طور کلی در حال کاهش است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دریچه‌های قلبی از جمله دولختی و سهلختی ساختار فاقد ماهیچه دارند (دارای بافت پوششی و پیوندی هستند).

(۳) در نقطه‌ی D فشار خون درون بطن‌ها به حد اکثر مقدار خود می‌رسد.

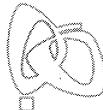
(۴) در نقطه‌ی C دریچه‌های قلبی بسته هستند و خونی به بطن‌ها وارد نمی‌شود، اما در نقطه‌ی E دریچه‌های قلبی باز هستند و خون به بطن‌ها وارد می‌شود.

۱ ۸۰ لایه‌ی میوکارد قلب توانایی انقباض دارد، حدود 1 درصد یاخته‌های میوکارد قلب یاخته‌هایی با خاصیت انقباض ذاتی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) پیراشامه و برونشامه مثل کیسه‌ای قلب را دربر گرفته‌اند، لایه‌ای از قلب که در تماس مستقیم با خون است درون شامه (آندوکارد) است.

(۳) لایه‌ی درون شامه در تشکیل ساختار دریچه‌های قلبی نقش دارد، این لایه هم دارای بافت پوششی و هم بافت پیوندی است که فقط سلول‌های بافت پوششی بر روی غشای پایه قرار می‌گیرند.

کمترین مقدار ۷ خواسته شده است، پس باید تندی در نقطه‌ی (۲) صفر شود:

$$\begin{aligned} v_2 = 0 \Rightarrow v_1 &= 2gh \Rightarrow v_1 = \sqrt{2gh} \\ \Rightarrow v_1 &= \sqrt{2 \times 10 \times 1 / 6 \times \frac{1}{2}} = \sqrt{16} = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}} \end{aligned}$$

۹۴ انرژی جنبشی اولیه‌ی جسم برابر است با:

$$K_1 = \frac{1}{2}mv_0^2$$

انرژی جنبشی جسم در برگشت به نقطه‌ی شروع برابر است با:

$$K_2 = \frac{1}{2}m\left(\frac{v}{3}\right)^2 \Rightarrow K_2 = \frac{1}{18}mv^2$$

اختلاف انرژی‌ها برابر است با:

$$\Delta K = K_2 - K_1 = \frac{1}{18}mv^2 - \frac{1}{2}mv_0^2 = mv_0^2 \left(\frac{1-9}{18}\right)$$

$$= -\frac{8}{18}mv_0^2 = -\frac{8}{9} \times \frac{1}{2}mv_0^2 = -\frac{8}{9}K_1 \Rightarrow \frac{\Delta K}{K_1} = -\frac{8}{9}$$

۹۵ در مدت زمان برابر، ماشین B کار مفید بیشتری انجام داده است، پس توان آن بیشتر است، اما برای بازده:

$$\left. \begin{array}{l} A = \frac{3}{40} \times 100 = 7.5 \\ B = \frac{35}{50} \times 100 = 70 \end{array} \right\} \Rightarrow A > B \text{ بازده}$$

۹۶ ذرات جسم جامد به سبب نیروهای الکتریکی که به یکدیگر وارد می‌کنند، در کنار یکدیگر می‌مانند.

۹۷ مولکول‌های مایع نظم و تقارن جامدات بلوئین را ندارند و به راحتی جاری می‌شوند.

۹۸ ۱ اکسید آلومینیم وقتی به صورت نانولایه باشد، به دلیل ابعاد و شکل هندسی اش مانند یک رسانا عمل می‌کند.

۹۹ ۳ وقتی شیشه نرم می‌شود، فاصله‌ی بین مولکول‌ها در میان قطعات کاهش می‌یابد و با توجه به کوتاه بودن نیروهای بین‌مولکولی، این کاهش فاصله سبب می‌شود که قطعات به هم بچسبند.

۱۰۰ ۲ با کشش سطحی می‌توان توضیح داد که چرا قطره‌هایی که آزادانه سقوط می‌کنند، تقریباً کروی‌اند. به‌ازای حجمی معین، کره نسبت به هر شکل هندسی دیگری، کوچک‌ترین مساحت سطح را دارد. به این ترتیب سطح قطره‌ای که آزادانه سقوط می‌کند، مانند یک پوسته‌ی کشیده‌شده، تمایل به کمینه‌کردن مساحت دارد.

شیوه

۱۰۱ برسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فراوان‌ترین عنصر سازنده‌ی سیاره‌ی زمین، آهن است.

(۲) ایزوتاپ Li^7 در مقایسه با Li^6 ناپایدارتر است.

(۴) توده‌های سرطانی، یاخته‌هایی هستند که رشد غیرعادی و سریع دارند.

۱۰۲

$$\begin{aligned} \text{H}_3\text{PO}_4 &\left\{ \begin{array}{l} n = 2(1-1) + (31-15) + 4(16-8) = 48 \\ p = 2(1) + 15 + 4(8) = 49 \\ e = p+1 = 49+1 = 50 \end{array} \right. \\ \Rightarrow |e-n| &= 50-48=2 \end{aligned}$$

۱۰۳ با استفاده از رابطه‌ی انرژی جنبشی داریم:

$$\begin{aligned} K &= \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow 1350 \times 10^6 = \frac{1}{2} \times 300 \times v^2 \Rightarrow 2700 \times 10^6 = 300v^2 \\ \Rightarrow 9 \times 10^6 &= v^2 \Rightarrow v = 3000 \frac{\text{m}}{\text{s}} = 3 \frac{\text{km}}{\text{s}} \end{aligned}$$

۹۰ ابتدا نیروی خالص را به کمک قانون دوم نیوتون محاسبه می‌کنیم:

$$F = ma \Rightarrow F = 2 \times 9 = 18 \text{ N}$$

$$W_t = F \cdot d = 18 \times 5 = 90 \text{ J}$$

$$W_g = mgd \cos 60^\circ = 2 \times 10 \times 5 \times \frac{1}{2} = 100 \text{ J}$$

کار کل برابر جمع جبری کار تمام نیروها است که در اینجا تنها نیروی وزن و مقاومت هوا را شامل می‌شود:

$$W_t = W_g + W_f \Rightarrow 90 = 100 + W_f \Rightarrow W_f = -10 \text{ J}$$

۹۱ از رابطه‌ی انرژی جنبشی داریم:

$$K = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow K_1 = \frac{1}{2} \times 4 \times (3)^2 = 18 \text{ J}$$

از رابطه‌ی کار و انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = K_2 - K_1 \Rightarrow 14 = K_2 - 18 \Rightarrow K_2 = 32 \text{ J}$$

$$\Rightarrow K_2 = \frac{1}{2}mv_2^2 \Rightarrow 32 = \frac{1}{2}mv_2^2 = \frac{1}{2} \times 4 \times v_2^2$$

$$\Rightarrow v_2 = 16 \Rightarrow v_2 = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۹۲ برای حل این‌گونه سؤالات از رابطه‌ی کار و انرژی جنبشی استفاده می‌کنیم:

$$W_t = K_2 - K_1$$

ابتدا حرکت گلوله از حال سکون بوده و در آخر هم توسط فنر متوقف شده است:

$$W_t = 0 - 0 \Rightarrow W_t = 0$$

$$\Rightarrow W_t = W_{\text{فتن}} + W_N + W_{\text{وزن}} = \text{اصطکاک فتن} + \text{وزن}$$

$$\Rightarrow W_{\text{فتن}} + W_{\text{وزن}} = \text{اصطکاک فتن} + \text{وزن}$$

از رابطه‌ی کار و انرژی پتانسیل کشسانی داریم:

$$W_{\text{فتن}} = -\Delta U_{\text{کشسانی}}$$

فنر فشرده شده است، پس تغییر انرژی پتانسیل کشسانی مثبت است:

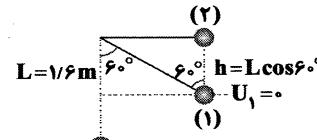
$$W_{\text{فتن}} = -13 \text{ J}$$

$$mg\Delta h + (-13) + W_{\text{فتن}} = 0$$

$$\frac{\Delta h = (\frac{70+10}{100}) \times \frac{1}{2}}{\Delta h = ds \sin 30^\circ} \rightarrow (4 \times 10 \times 0 / 4) - 13 + W_{\text{فتن}} = 0$$

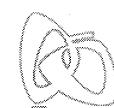
$$\Rightarrow 16 - 13 + W_{\text{فتن}} = 0 \Rightarrow W_{\text{فتن}} = -3 \text{ J}$$

چون از مقاومت هوا صرف‌نظر شده است، انرژی مکانیکی پایسته است:

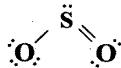

$$E_1 = E_2 \Rightarrow K_1 + U_1 = K_2 + U_2$$

$$\frac{1}{2}mv_1^2 + 0 = \frac{1}{2}mv_2^2 + mgh \xrightarrow{x_2} v_1^2 = v_2^2 + 2gh$$

۱۱۶ هر چهار عبارت پیشنهاد شده در مورد SO_4^2- درست هستند.
برای تأیید درستی عبارت «پ» به ساختار زیر توجه کنید:

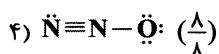
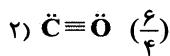
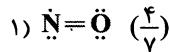

۱۱۷ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) مقایسه‌ی واکنش‌پذیری سه فلز آلومینیم، روی و آهن به صورت $\text{Al} > \text{Zn} > \text{Fe}$ است.
ت) مقایسه‌ی شماره‌ی گروه سه عنصر آلومینیم، روی و آهن به صورت $\text{Al} > \text{Zn} > \text{Fe}$ است.

۱۱۸ آهک یک اکسید بازی است و با افزودن آن به خاک، مقدار pH خاک، افزایش می‌یابد.

۱۱۹ در زیر ساختار لوویس هر چهار مولکول و نسبت مورد نظر آورده شده است:

۱۲۰ در دمای اتاق، تفاوت pH محلول لوله بازن و قهوه به تقریب برابر با ۸ بوده که بیشتر از سایر محلول‌های اشاره شده است.

۱۰۳ عدد اتمی عنصری که در دوره‌ی ششم و گروه ششم جدول جای دارد به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$Z = [$ عدد اتمی پنجمین گاز نجیب $+ 6 = 54 + 14 + 6 = 74]$ شمار عنصرهای دسته‌ی f در دوره‌ی ششم $]$ به شکل صفحه‌ی ۲۷ کتاب درسی شیمی دهم مراجعه کنید.

۱۰۴ فرمول شیمیایی پتاسیم سولفید به صورت K_2S است و به ازای تشکیل یک مول از آن، ۲ مول الکترون بین K و S مبادله می‌شود.

$$\begin{aligned} ?\text{e}^- &= 0/5 \text{mol K}_2\text{S} \times \frac{2 \text{mol e}^-}{1 \text{mol K}_2\text{S}} \times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{e}^-}{1 \text{mol e}^-} \\ &= 6.02 \times 10^{23} \text{e}^- \end{aligned}$$

۱۰۵ چهار عنصر Be، C، B، و Ne از دوره‌ی دوم جدول، به طور معمول یون تک‌اتمی تشکیل نمی‌دهند.

۱۰۶ فرض کنیم ۱g از هر کدام از دو نمونه‌ی CH_4 و SiBr_4 در دسترس باشد.

$$\begin{aligned} ?\text{mol C} &= 1 \text{g CH}_4 \times \frac{1 \text{mol CH}_4}{16 \text{g CH}_4} \times \frac{1 \text{mol C}}{1 \text{mol CH}_4} = \frac{1}{16} \text{mol C} \\ ?\text{mol Br} &= 1 \text{g SiBr}_4 \times \frac{1 \text{mol SiBr}_4}{34 \text{g SiBr}_4} \times \frac{4 \text{mol Br}}{1 \text{mol SiBr}_4} \\ &= \frac{1}{87} \text{mol Br} \end{aligned}$$

$$\frac{\text{atom C}}{\text{atom Br}} = \frac{\text{mol C}}{\text{mol Br}} = \frac{\frac{1}{16}}{\frac{1}{87}} = 5.4375$$

۱۰۷ به طور کلی اکسیدهای نافلزی را اکسیدهای اسیدی می‌نامند. آرایش الکترونی اتم‌های نافلزی موجود در دوره‌ی سوم جدول مانند P، Cl و S، P، Cl و S به زیرلایه‌ی ۳p ختم شده و در اتم آن‌ها، ۵ زیرلایه (۱s/۲s/۲p/۳s/۳p) از الکترون اشغال شده است.

۱۰۸ عنصر A همان Cr_{24} است که جزو عناصر دسته‌ی d طبقه‌بندی می‌شود:

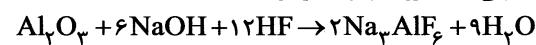
۱۰۹ برای پر کردن بالون‌های هواشناسی از گاز سبک هلیم استفاده می‌شود.

۱۱۰ با توجه به مقایسه‌ی نقطه‌ی جوش گازهای نیتروژن، اکسیژن و آرگون که به صورت $\text{O}_2 < \text{Ar} < \text{N}_2$ است، در فرایند تقطیر هوای مایع، نخست گاز N_2 ، سپس گاز Ar و در نهایت گاز O_2 جدا می‌شود.

۱۱۱ هر چهار مورد اشاره شده به کمک اکسیژن انجام می‌شود.

۱۱۲ اغلب فلزها در شرایط مناسب با گاز اکسیژن می‌سوزند.

۱۱۳ با توجه به معادله‌ی موادهای واکنش‌شده‌ی اکسیژن اینجا اینجا امده است، ضریب مولی HF بزرگ‌تر از سایر گونه‌ها است:

۱۱۴ زنگ زدن وسایل آهنی و فولادی، سالانه هزینه‌های هنگفتی را به اقتصاد کشورها تحمیل می‌کند. فراموش نکنید که آلومینیم در برابر خوردگی مقاوم است.